

โครงการผลิตวีดิทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์
สถานที่ท่องเที่ยวหมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตรจังหวัดเชียงราย
Video Production for Public Relations and Tourism on Kareang
Ruam Mit Village Chiangrai Province

T099544

ชัยรัตน์ บุญศรี

พ.ศ. 2551

เลขหมู่.....

เลขทะเบียน 99544

วันเดือนปี 16 Jun 2008

ภาควิชาเทคนิคเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

DEPARTMENT OF AGRICULTURAL TECHNIQUE, FACULTY OF AGRICULTURAL TECHNOLOGY

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใบรับรองปัญหาพิเศษ

ภาควิชาเทคนิคเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เรื่อง

โครงการผลิตวีดิทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์
การท่องเที่ยวหมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตร จังหวัดเชียงราย

Video Production for Public Relations and Tourism on Kareang Ruam Mit Village
Chiangrai Province

ได้รับการพิจารณาให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร
เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม พ.ศ. 2551

นาย ชัยรัตน์ บุญครอง
ผู้วิจัย

อาจารย์ถนอมนวล สีทะกุล
M.A. (Mass Communication)

Southern Louisiana University, USA
ประธานกรรมการสอบปัญหาพิเศษ

.....
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ คุณาสุวรรณค์เวช

กศ.ด. (เทคโนโลยีการศึกษา)

หัวหน้าภาควิชาเทคนิคเกษตร

.....
On

อาจารย์ณัฐกร สงคราม

ค.ม. (โสตทัศนศึกษา)

กรรมการสอบปัญหาพิเศษ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : วิจัยทัศนเพื่อการประชาสัมพันธ์ การท่องเที่ยวหมู่บ้านกระ
 เหยียงรวมมิตร จังหวัดเชียงราย

โดย : นายชัยรัตน์ บุญครึ่ง

ชื่อปริญญา : วิทยาศาสตร์บัณฑิต (นิเทศศาสตร์เกษตร)

สาขาวิชาเอก : นิเทศศาสตร์เกษตร

ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ

(อาจารย์ถนอมนวล สีหะกุลัง)

25 / พฤษภาคม / 2551

วิจัยทัศนนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษากระบวนการผลิตวิจัยทัศนเพื่อการประชาสัมพันธ์ หมู่บ้านกระเหยียงรวมมิตร และ เพื่อผลิตสื่อวิจัยทัศนการประชาสัมพันธ์หมู่บ้านกระเหยียงรวมมิตร เมื่อผลิตวิจัยทัศนเสร็จสมบูรณ์แล้ว จึงนำไปประเมินกับผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตสื่อ ได้ผลการประเมินดังนี้ ผลการประเมินคุณภาพ ความเหมาะสมของวิจัยทัศนเพื่อการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวหมู่บ้านกระเหยียงรวมมิตร เมื่อพิจารณาเป็นภาพรวมพบว่า ความเหมาะสมของภาพ อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.81 ความเหมาะสมของเสียง อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.77 ความเหมาะสมของตัวอักษรและกราฟิก อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.55 ความเหมาะสมของการตัดต่อลำดับภาพ อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.22 ความเหมาะสมของเวลา อยู่ในระดับดี ค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.00 ความเหมาะสมของบรรจุภัณฑ์ อยู่ในระดับดี ค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.67 ความเหมาะสมของการนำไปใช้ อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.67

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

ปัญหาพิเศษฉบับนี้ได้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เพราะความอนุเคราะห์จากหลายท่าน ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง โดยเฉพาะ อาจารย์ถนอมนวล ศรีทะกุลัง ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ ที่กรุณาให้คำปรึกษาทั้งเนื้อเรื่อง รูปเล่ม รวมทั้งขั้นตอนการผลิตวีดิทัศน์ และคอยกระตุ้นเตือนให้เร่งทำงานให้เสร็จทันตามกำหนด อาจารย์ณัฐกร สงคราม กรรมการปัญหาพิเศษ ที่ให้คำปรึกษาเมื่อเกิดปัญหาในการทำปัญหาพิเศษ และคอยเป็นกำลังใจ ตลอดมา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัญญา หมั่นเก็บ ผู้ที่ให้คำปรึกษา ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการประเมินด้านการผลิตสื่อ และขอขอบพระคุณอาจารย์หลายๆท่านของภาควิชาเทคนิคเกษตร ที่ให้คำปรึกษา และเป็นกำลังใจในการทำปัญหาพิเศษ ขอขอบคุณภาควิชาเทคนิคเกษตรที่ให้ความอนุเคราะห์อุปกรณ์ในการถ่ายทำ และสถานที่ที่ใช้ในการติดต่อ ขอขอบคุณเพื่อนๆที่เป็นกำลังใจ ที่สำคัญที่สุด ขอขอบพระคุณบิดา มารดาผู้ให้กำเนิดที่คอยเอาใจใส่ เป็นกำลังใจตลอดมา ในการทำปัญหาพิเศษเรื่องนี้จนสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี จึงขอขอบพระคุณมา ณ. โอกาสนี้ด้วย

ชัยรัตน์ บุญศรี

10 ตุลาคม 2551

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญตาราง	จ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญ	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
ขอบเขตของการศึกษา	2
นิยามศัพท์ปฏิบัติการ	2
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม	
เอกสารการประชาสัมพันธ์	4
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสื่อวีดิทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์	8
เอกสารเกี่ยวกับหมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตร	27
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	
วิธีการดำเนินการศึกษา	29
การแปรผลและวิเคราะห์ข้อมูล	32
บทที่ 4 ผลการวิจัย	
ผลการวิจัย	34
ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิต	36

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 วิจัยรณ และสรุปลผลการศึกษา	
สรุปลผลการศึกษา	37
กระบวนกรผลิตวีดิทัศน์	37
วิจัยรณผล	38
ข้อเสนอนแนะ	39
บรรณานุกรม	40
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก.	
บทวีดิทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์กรท่องเที่ยวหมู่บ้านกระเหรียงรวมมิตร จังหวัดเชียงรราย	42
ภาคผนวก ข.	
- ภาพปกวีดิทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์กรท่องเที่ยวหมู่บ้านกระเหรียงรวมมิตร	48
- ภาพแผ่นวีดิทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์กรท่องเที่ยวหมู่บ้านกระเหรียงรวมมิตร	49
ภาคผนวก ค.	
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตสื่อ	51
ภาคผนวก ง.	
แบบประเมินคุณภาพของวีดิทัศน์ผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตสื่อ	53
ภาคผนวก จ.	
ผลการประเมินคุณภาพของวีดิทัศน์ผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตสื่อ	56
ภาคผนวก ฉ.	
ตัวอย่างภาพวีดิทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์กรท่องเที่ยวหมู่บ้านกระเหรียงรวมมิตร จังหวัดเชียงรราย	58

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1

แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของสื่อวีดิทัศน์

หน้า

35

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
ภาพที่ 1 ภาพแสดงขั้นตอนกระบวนการผลิตสื่อวีดิทัศน์	33
ภาพที่ 2 ภาพปกวีดิทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวหมู่บ้าน กระเหรี่ยงรวมมิตร	48
ภาพที่ 3 ภาพปกวีดิทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวหมู่บ้าน กระเหรี่ยงรวมมิตร	49
ภาพตัวอย่าง ภาพวีดิทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวหมู่บ้าน กระเหรี่ยงรวมมิตรจังหวัดเชียงราย	58
ภาพตัวอย่าง ภาพวีดิทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวหมู่บ้าน กระเหรี่ยงรวมมิตรจังหวัดเชียงราย	59
ภาพตัวอย่าง ภาพวีดิทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวหมู่บ้าน กระเหรี่ยงรวมมิตรจังหวัดเชียงราย	60
ภาพตัวอย่าง ภาพวีดิทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวหมู่บ้าน กระเหรี่ยงรวมมิตรจังหวัดเชียงราย	61
ภาพตัวอย่าง ภาพวีดิทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวหมู่บ้าน กระเหรี่ยงรวมมิตรจังหวัดเชียงราย	62
ภาพตัวอย่าง ภาพวีดิทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวหมู่บ้าน กระเหรี่ยงรวมมิตรจังหวัดเชียงราย	63

บทที่ 1
บทนำ
(Introduction)

ความเป็นมาและความสำคัญ

บ้านรวมมิตร ตั้งอยู่หมู่ที่ 2 ตำบลแม่ยาว อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย มี 184 ครัวเรือน จำนวนประชากร 841 คน ชาย 420 คน หญิง 421 คน (ปี 2549) ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพด้านการเกษตรและจำหน่ายสินค้าแก่นักท่องเที่ยว และที่รู้จักกันมากคือ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในรูปของทัวร์ช้างหรือนั่งหลังช้าง ทัวร์เกวียน หรือการนั่งเกวียนเที่ยวชมธรรมชาติที่สวยงามและวิถีชีวิตชนเผ่าต่างๆ เนื่องจากบ้านรวมมิตรเป็นหมู่บ้านที่ติดลำนํ้ากกและมีป่าไม้อุดมสมบูรณ์ ในหมู่บ้านรวมมิตรมีช้างจำนวน 30 เชือก เกวียนจำนวน 10 เล่ม ไว้บริการนักท่องเที่ยว

บ้านรวมมิตร ตั้งอยู่หมู่บ้านริมแม่นํ้ากก ห่างจากตัวเมืองเชียงรายประมาณ 19 กิโลเมตร มีธรรมชาติที่สวยงาม ชีวิตความเป็นอยู่สงบและเรียบง่าย ประกอบด้วยชนเผ่าอาศัยอยู่ร่วมกันอย่างฉันท์มิตร หลากหลายอันเป็นที่มาของชื่อ หมู่บ้าน “รวมมิตร” ไม่ว่าจะเป็น กะเหรี่ยง อาข่า ม้ง เย้า ลีซอ และคนเมือง ความหลากหลายของชนเผ่าจึงมีผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะของแต่ละชนเผ่า โดยเฉพาะผ้าทอต่างๆ อันสวยงาม สามารถซื้อหาไปตกแต่งเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย หรือเป็นของฝากของที่ระลึก ก็ดูมีค่า ประกอบกับกิจกรรมท่องเที่ยวทางธรรมชาติด้วยพาหนะ “ช้าง” หรือ “เกวียน” ทำให้บ้านรวมมิตรเป็นที่รู้จักของชาวไทยและชาวต่างประเทศ จังหวัดจึงคัดเลือกให้เป็น “หมู่บ้านหัตถกรรมและท่องเที่ยว

สื่อวีดิทัศน์ เป็นสื่อมีทั้งภาพและเสียงในเวลาเดียวกัน มีประสิทธิภาพที่ช่วยในการสื่อสาร ประกอบกับหมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตรยังไม่มีสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในหมู่บ้าน ผู้ทำโครงการจึงต้องการศึกษา กระบวนการผลิตสื่อวีดิทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์ การท่องเที่ยวหมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตร เพื่อใช้สำหรับประชาสัมพันธ์ให้กับนักท่องเที่ยวหรือบุคคลที่สนใจทั่วไป ให้ทราบเกี่ยวกับหมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตรต่อไป เมื่อนักท่องเที่ยวและบุคคลทั่วไปได้ชมสื่อวีดิทัศน์การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวหมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตร จังหวัดเชียงราย ก็อาจจะทำให้เกิดความสนใจที่จะมาเที่ยวหมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตร จังหวัดเชียงรายและเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงราย

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษากระบวนการผลิตวีดิทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์หมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตร
2. เพื่อผลิตสื่อวีดิทัศน์การประชาสัมพันธ์หมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตร

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษากระบวนการผลิตสื่อวีดิทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวหมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตรเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว

รูปแบบรายการ

เป็นรูปแบบรายการวีดิทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์หน่วยงาน โดยเป็นภาพ Video ประกอบการบรรยาย

เนื้อหารายการ

1. ข้อมูลที่เกี่ยวกับหมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตรหมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตร
2. กิจกรรมของนักท่องเที่ยวหมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตร

ความยาว

รายการมีความยาว 10 นาที

การนำเสนอ

เป็นการนำเสนอในรูปแบบ Digital Video Disk (DVD) ซึ่งเป็นระบบที่มีความคมชัดทั้งภาพและเสียงที่มีคุณภาพ

กลุ่มเป้าหมาย

นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย หรือ นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ แม้กระทั่งประชากรในหมู่บ้านนั้นเอง เช่นเป็น กระเหรี่ยง อาข่า ม้ง เย้า ลีซอ และคนเมือง

นิตยศัพท์ปฏิบัติการ

วีดิทัศน์ หมายถึง เทป แม่เหล็ก แผ่น CD และ DVD ที่บันทึกภาพและเสียงเรื่องการท่องเที่ยวหมู่บ้านกระเหรี่ยงรวม ด้วยกรรมวิธีแม่เหล็กไฟฟ้าบันทึกโดยต่อเนื่องและนำมาฉายได้ทันทีด้วยเครื่องตรวจสอบภาพและเสียง

วีดิทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์ หมายถึง สื่อวีดิทัศน์ที่จัดทำขึ้นเพื่อการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวหมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตร เพื่อมุ่งเน้นให้กลุ่มเป้าหมาย มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่ต้องการศึกษา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหลังได้ชมแล้วเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

ผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตสื่อ หมายถึง อาจารย์และผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ในกระบวนการผลิตรายการโทรทัศน์ ซึ่งจะเป็นผู้ประเมินความเหมาะสม ของวีดิทัศน์ก่อนนำไปเผยแพร่มีดังนี้

- ผศ.ดร.สมศักดิ์ คุณาสวรรค์เวช วุฒิการศึกษาปริญญาเอก อาชีพรับราชการตำแหน่ง อาจารย์
- ผศ. สุขุมภรณ์ ชันธ์ศรี วุฒิการศึกษาปริญญาโท อาชีพรับราชการ ตำแหน่งอาจารย์
- นายเลิศฤทธิ์ ทรัพย์เฉลิม วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี ปัจจุบันกำลังศึกษาระดับปริญญาโท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม (Literature Review)

การทบทวนวรรณกรรมในการทำปัญหาพิเศษครั้งนี้ได้แบ่งการตรวจเอกสารไว้เป็น 4 ส่วน

1. การประชาสัมพันธ์
2. สื่อวีดิทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์
3. กับการท่องเที่ยวหมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตร จังหวัดเชียงใหม่
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสื่อวีดิทัศน์

เอกสารการประชาสัมพันธ์

ความหมายการประชาสัมพันธ์

วีรัช ลภีรัตนกุล (2546) ได้กล่าวไว้ว่า คำว่า การประชาสัมพันธ์ หากวิเคราะห์ตามรูปศัพท์แล้ว เป็นคำที่เราแปลมาจากในภาษาอังกฤษว่า Public Relations โดยแปลคำว่า Public เป็นภาษาไทยว่า ประชา หมายถึง หมู่คน และแปลคำว่า Relations เป็นภาษาไทยว่า สัมพันธ์ หมายความว่า ความผูกพัน

นั่นคือ Public = ประชา = หมู่คน
Relations = สัมพันธ์ = ความผูกพัน

ดังนั้นคำว่า การประชาสัมพันธ์ถ้าแปลตามตัวอักษรก็จะมีความหมายว่า การเกี่ยวข้องผูกพันกับหมู่คน หรือความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานสถาบันกลุ่มประชาชนนั่นเอง

1. วีรัช ลภีรัตนกุล (2546) อ้างถึง พจนานุกรม (Webster s New Collegiate) ได้กล่าวไว้ว่าความหมายของการประชาสัมพันธ์ว่า การประชาสัมพันธ์ (Public Relations) คือธุรกิจที่ช่วยชักนำ

วัตถุประสงค์ในการประชาสัมพันธ์

วีรัช ลภีรัตนกุล (2546) ได้กล่าวไว้ว่าวัตถุประสงค์ในการประชาสัมพันธ์มีดังนี้

1. เพื่ออธิบายถึงนโยบาย วัตถุประสงค์ และวิธีการดำเนินงานของหน่วยงานหรือองค์การ ให้กลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้องได้รับทราบและยอมรับ
2. เพื่ออธิบายให้ฝ่ายบริหารหรือฝ่ายจัดการได้ทราบถึงทัศนคติ ประชามติ หรือความรู้สึกนึกคิดของประชาชนที่เกี่ยวข้องได้รับทราบและยอมรับ
3. เพื่อคาดการณ์ล่วงหน้าและค้นหาจุดบกพร่องต่าง ๆ เพื่อป้องกันปัญหาและอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นภายในหน่วยงานหรือองค์การ
4. เพื่อให้ประชาชนยอมรับในเรื่องการดำเนินงานต่าง ๆ ของหน่วยงานหรือองค์การ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. เพื่อทำหน้าที่แก้ปัญหาและลดอุปสรรคต่าง ๆ ภายในหน่วยงานหรือองค์การ
6. เพื่อแนะหรือเสนอแนวทางแก่ฝ่ายบริหารหรือฝ่ายจัดการให้สามารถดำเนินงานด้านต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง เพื่อความเจริญก้าวหน้าและมีชื่อเสียงที่ดีของหน่วยงาน

ประเภทของการประชาสัมพันธ์

วีรัช ลภิตนกุล (2546) ได้กล่าวถึงประเภทของการประชาสัมพันธ์ พอสรุปได้ว่าการประชาสัมพันธ์นั้นสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภทใหญ่ ๆ โดยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานประชาสัมพันธ์ ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ ภายใน การประชาสัมพันธ์ ภายนอก และการประชาสัมพันธ์ เฉพาะกิจ

1. การประชาสัมพันธ์ภายใน เป็นการสร้างความเข้าใจอันดีและความสัมพันธ์อันดีกับกลุ่มเป้าหมายภายในสถาบันหรือกับหน่วยงานต่าง ๆ นั้นเอง ดังนั้นจุดประสงค์ของการดำเนินการประชาสัมพันธ์ภายในก็เพื่อประโยชน์ในการช่วยเหลือหรือส่งเสริมสนับสนุนการบริหารงานของหน่วยงานหรือสถาบัน โดยทั่วไปจึงมักเป็นการดำเนินการประชาสัมพันธ์เพื่อเป็นส่วนช่วยในการบริหารงานขององค์การ อันได้แก่

เพื่อเรียกร้องความร่วมมือร่วมใจ ความเชื่อถือศรัทธาจากเจ้าหน้าที่ พนักงาน และบุคลากรขององค์การเพื่อจะได้แก้ไขปรับปรุงการบริหารและการให้บริการแก่ชุมชนให้ถูกต้องตรงกับความต้องการของประชาชนเป้าหมาย

เพื่อสร้างและรักษาสัมพันธภาพอันดี การยกย่องนับถือตามลำดับขั้นตำแหน่ง อาวุโส ระหว่างฝ่ายบริหารกับพนักงาน เจ้าหน้าที่กับประชาชน หรือนิสิตนักศึกษา เพื่อพัฒนาทัศนคติที่ดีในการทำงานของบุคลากรรวมถึงการรู้จักให้เกียรติและเคารพศักดิ์ศรีซึ่งกันและกัน

เพื่อพยายามลดความตึงเครียด ข้อขัดแย้ง และความไม่เข้าใจในปัญหาต่าง ๆ ตลอดจนจนเป็นการให้ความบันเทิงเพื่อเสริมสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานภายในองค์การ

เพื่อเป็นการให้ข้อมูลข่าวสารแก่พนักงาน ให้ได้มีความรู้ความเข้าใจในนโยบาย วัตถุประสงค์ และระเบียบปฏิบัติขององค์การ ทำให้เกิดกำลังใจในการปฏิบัติงาน รวมทั้งช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานทราบถึงความเป็นมาและเรื่องราวต่าง ๆ ของหน่วยงานทั้งของตนเองและหน่วยงานอื่น

เพื่อพัฒนา และรักษาระดับของการติดต่อสื่อสารภายในองค์การให้ทั่วถึง และมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการได้มาซึ่งข่าวสาร เหตุผลและคำอธิบายการแสดงความคิดเห็นปฏิบัติการได้ตอบต่อปัญหาต่าง ๆ ภายในองค์การ

เพื่อเป็นการรักษามาตรฐานและคุณภาพของผลผลิตทั้งปริมาณและคุณภาพที่ดีรวมถึงมีความประพฤติดีด้วยจรรยาบรรณที่ดีต่อประชาชน เพื่อการบริหารจัดการกำลังคน เครื่องจักร วัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณอย่างเหมาะสม

เพื่อให้เกิดความสำนึกว่าเป็นส่วนหนึ่งขององค์การ เป็นตัวแทนที่ดีขององค์การ ในการให้บริการแก่ชุมชน ตลอดจนรู้สึกมีส่วนร่วมในการบริหารหน่วยงาน และช่วยส่งเสริมให้มีโอกาสแสดงหรือเสนอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อปรับปรุงการดำเนินงาน รวมถึงคอยสังเกตถึงความต้องการของประชาชน พนักงาน เจ้าหน้าที่ และมีการตอบสนองความต้องการนั้น

เพื่อเป็นการสร้างเสริมและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงานขององค์การ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องที่เกี่ยวกับกฎระเบียบ และวัฒนธรรมอันดีงามของสังคม หรือประชาตติบงอย่างเพื่อป้องกันปัญหาเกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิดและทัศนคติของบุคคลที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคอยรับฟังคำแนะนำ ข้อคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อนำมาปฏิบัติต่อไป

เพื่อแสวงหาช่องทางหรือโอกาสให้เจ้าหน้าที่และประชาชนได้แสดงความคิดเห็น หรือสะท้อนการทำงานของหน่วยงานให้ฝ่ายบริหารทราบเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข

เพื่อติดตามประเมินผลการบริหารงานทั้งในแง่ของทัศนคติ ความรู้สึกนึกคิด และประชาตติบงของผู้ทำงานรวมถึงประชาชนหรือกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อทราบถึงอุปสรรคและแนวทางแก้ไขความขัดแย้งเพื่อประโยชน์ขององค์การ

เพื่อระวังป้องกันอันตรายต่าง ๆ ที่อาจเกิดจากกระแสประชาตติบงที่มีผลกระทบต่อหน่วยงานอันเกิดจากความขัดแย้ง ความไม่พอใจ หรือความไม่ยุติธรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

เพื่อแสวงหาทางเลือกในการดำเนินงาน โดยมีการศึกษาและสำรวจประชาตติบงตามแนวคิดใหม่ ๆ ทำให้องค์การเจริญก้าวหน้าได้ดียิ่งขึ้น

สำหรับกิจกรรมและสื่อที่ใช้ในงานประชาสัมพันธ์ภายในนั้นส่วนใหญ่มักจะเป็นสื่อที่ผลิตเองภายในหน่วยงานหรือองค์การ ตัวอย่างเช่น แผ่นพับ จุลสาร วารสารภายใน โปสเตอร์ ฯลฯ ซึ่งอาจใช้เทคนิคการผลิตแบบง่าย ๆ (เช่น ถ่ายเอกสาร โรเนียว) หรือมีการพิมพ์แจกจ่าย ในจำนวนไม่มากนัก (ตามสัดส่วนขนาดขององค์การ) นอกจากนี้ ยังอาจมีการใช้สื่อเสียงตามสาย หรือแม้แต่สื่อบุคคลก็อาจใช้บ้างบางโอกาส ในส่วนกิจกรรมนั้นก็อาจจะเป็นการจัดอบรม ประชุมสัมมนา หรือจัดกิจกรรมนันทนาการขึ้นตามโอกาส วาระต่าง ๆ

นอกจากการประชาสัมพันธ์ภายในจะมีบทบาท และความสำคัญดังที่ได้กล่าวมาแล้วทั้งหมด ยังกล่าวได้อีกว่าการประชาสัมพันธ์ภายในมีประโยชน์อย่างมากต่อผู้บริหาร หากแต่การดำเนินงานจะต้องกระทำอย่างต่อเนื่องครบวงจร กล่าวคือฝ่ายบริหารทำหน้าที่กำหนดนโยบาย เจ้าหน้าที่นันทนาการมาวางแผนงานประชาสัมพันธ์ และปฏิบัติตามแผนที่วางไว้โดยมีการผลิตรายการเผยแพร่เพื่อส่งไปยังกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งได้แก่ ข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานรัฐวิสาหกิจ เป็นต้น ต่อจากนั้น จึงติดตามดูว่ากลุ่มเป้าหมายมีปฏิกิริยาอย่างไร โดยมีการสำรวจและประเมินผลแล้วรายงานให้ผู้บริหารทราบเพื่อวางแผนปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานต่อไป

2. การประชาสัมพันธ์ภายนอก เป็นการสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีกับกลุ่มเป้าหมายภายนอกองค์การ อันได้แก่ ประชาชนโดยทั่วไป ส่วนราชการ หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น หน่วยงานเอกชน กระทรวง ทบวง กรมอื่น ๆ การดำเนินการประชาสัมพันธ์ภายนอก มีวัตถุประสงค์ดังนี้

- 2.1 เพื่ออธิบายชี้แจงให้กลุ่มเป้าหมายได้ทราบเรื่องราวตามความเป็นจริง
 - 2.2 เพื่อเป็นการบอกกล่าว แลกเปลี่ยนข่าวสาร เล่าเรื่องราวความเป็นไปให้กลุ่มเป้าหมายได้รับทราบและปฏิบัติตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการ
 - 2.3 เพื่อเผยแพร่ แจ้งความ ประกาศข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับองค์การ
 - 2.4 เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายเกิดความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องต่าง ๆ เช่น กิจการขององค์การ หรือกิจกรรมการให้บริการชุมชนขององค์การ
 - 2.5 เพื่อให้เกิดความเข้าใจในเรื่องที่ประชาชนยังเคลือบแคลงสงสัย ซึ่งยังขาดความรู้ความเข้าใจ อันเป็นการสื่อสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ระหว่างองค์การกับสังคมเพื่อเป็นการให้ความรู้ ยกระดับความรู้ ความเข้าใจของประชาชน
 - 2.6 เพื่อชักจูงใจ โน้มน้าวใจให้การสนับสนุนการดำเนินงานขององค์การ
 - 2.7 เพื่อให้หน่วยงานตระหนักในภาระหน้าที่และความถูกต้องของการให้บริการแก่สังคมได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามความมุ่งหมายขององค์การ และตามความต้องการของสังคม และประชาชนตลอดจนอยู่ในกรอบจริยธรรม คุณธรรม กฎหมาย และประเพณีอันดีงาม
 - 2.8 เพื่อสร้างความเชื่อถือไว้วางใจ ชักจูงความเคลือบแคลงสงสัย ทำให้การดำเนินงานขององค์การเกิดความราบรื่นบรรลุผลและประชาชนเกิดความเลื่อมใสศรัทธาในสถาบัน
- การประชาสัมพันธ์ตามวัตถุประสงค์ทั่วไปนี้อาจเผยแพร่ในเรื่องของนโยบาย วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินงาน กิจกรรมหรือผลงานและบริการต่าง ๆ กฎระเบียบข้อบังคับตลอดจนความเคลื่อนไหวขององค์การในด้านต่าง ๆ ซึ่งการดำเนินการประชาสัมพันธ์ภายนอกนี้ กลุ่มเป้าหมายหลักได้แก่ บุคคลภายนอกหน่วยงานหรือกลุ่มประชาชนทั่วไปนั่นเอง ดังนั้น การใช้สื่อในการประชาสัมพันธ์จึงอาจมีความแตกต่างกับการดำเนินการประชาสัมพันธ์ภายใน เช่น อาจต้องใช้สื่อมวลชนประเภทหนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การเลือกใช้สื่อจะขึ้นอยู่กับเป้าหมายและกิจกรรมที่ต้องการเผยแพร่ บางครั้งอาจใช้สิ่งพิมพ์หรือป้ายประกาศก็ได้แล้วแต่ความเหมาะสมของการเผยแพร่ข่าวสารถึงกลุ่มเป้าหมายใด

3. การประชาสัมพันธ์เฉพาะกิจ เป็นการประชาสัมพันธ์ที่จัดให้มีขึ้นตามลักษณะของวัตถุประสงค์เฉพาะกิจ เช่น ในกรณีที่มีการชุมนุมประท้วง หรือมีกิจกรรมเฉพาะกิจขึ้น ก็จำเป็นต้องตั้งหน่วยงานประชาสัมพันธ์ขึ้นมารับรอง การประชาสัมพันธ์จะมีส่วนช่วยในการติดตามประสานงานให้กับกลุ่มเป้าหมายได้ ดังนั้น จุดมุ่งหมายของการประชาสัมพันธ์เฉพาะกิจจึง

เป็นการกระทำเพื่อให้เหมาะสมตามวัตถุประสงค์เฉพาะของงาน เช่น งานประชาสัมพันธ์ของหน่วยงาน สมาคม ธุรกิจการค้า หน่วยปฏิบัติงานของประชาชน การซื้อมอบของทหาร งานสังคมสงเคราะห์ ฯลฯ ซึ่งแต่ละงานย่อมจะมีวัตถุประสงค์เฉพาะของงานหรือเฉพาะหน่วยงาน โดยมีการสร้างเสริมจุดเน้นที่แตกต่างกันออกไป วัตถุประสงค์ในการประชาสัมพันธ์เฉพาะกิจโดยทั่วไปมักจะมีดังนี้

3.1 เพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์และแสวงหาความร่วมมือจากกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งความสามัคคีสมานฉันท์ระหว่างองค์การและผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งที่เป็นบุคคลภายนอกและภายใน

3.2 เพื่อเผยแพร่ถึงคุณความดีและประโยชน์ขององค์การหรือกิจการ ทำให้ประชาชนได้รู้จักและเห็นประโยชน์ขององค์การ รวมทั้งเป็นการเรียกร้องความเลื่อมใสศรัทธาและให้การสนับสนุนร่วมมือต่อการดำเนินงานขององค์การต่อไป

3.3 เพื่อส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพในการชักจูงโน้มน้าวใจกลุ่มชนให้เลื่อมใสศรัทธา และให้การสนับสนุนร่วมมือต่อการดำเนินงานขององค์การ

3.4 เพื่อป้องกันแก้ไขความเข้าใจผิดเกี่ยวกับชื่อเสียงเกียรติคุณ มิให้ถูกทำลายเสียหาย รวมทั้งค้นหาสาเหตุตลอดจนจัดต้นเหตุของความเข้าใจผิดหรือความขัดแย้งนั้น ๆ และเมื่อเกิดการผิดพลาดหรือข่าวลือต่าง ๆ ก็จะหาทางทำความเข้าใจชี้แจงเหตุผลให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง

3.5 เพื่อการสร้างและรักษาชื่อเสียงเกียรติคุณ โดยสร้างการยอมรับทำให้มีความน่าเชื่อถือเลื่อมใสศรัทธาสร้างคุณงามความดี มีการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมเพื่อทำให้เกิดภาพพจน์ที่ดีแก่องค์การและเป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม

3.6 เพื่อเป็นการรักษาความสัมพันธ์อันดี กระชับความสัมพันธ์ที่ได้สร้างไว้ หรือที่มีอยู่แล้วให้แน่นแฟ้นขึ้น รวมทั้งรักษาความเข้าใจระหว่างองค์การกับประชาชนในการดำเนินงานโครงการและนโยบายต่าง ๆ ขององค์การให้บังเกิดความราบรื่นตลอดไป

อย่างไรก็ดี ในทางปฏิบัติแล้วงานด้านการประชาสัมพันธ์ทั้งหมดมักจะมีการดำเนินงานร่วมกันไปอย่างสอดคล้องในขณะเดียวกันโดยไม่มีแบ่งแยกงานที่ชัดเจนมากนัก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการที่หน่วยงานประชาสัมพันธ์ขององค์การส่วนใหญ่มักมีขนาดที่ไม่ใหญ่มากนัก อีกทั้งยังมีจำนวนบุคลากรและงบประมาณที่ไม่มากนัก ดังนั้นการดำเนินงานบางครั้งจึงอาจจะต้องมีจุดมุ่งหมายทั้งที่เป็นการประชาสัมพันธ์ภายนอกและภายในไปพร้อม ๆ กัน

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสื่อวีดิทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์

ความหมายของสื่อ

วารินทร์ รัตมีพรหม (2531) ได้กล่าวว่า สื่อ (medium media) คำนี้มาจากภาษาละตินว่า Between ซึ่งแปลว่า “ระหว่าง” คำว่าสื่อจึงหมายถึงสิ่งที่เป็นพาหนะนำข้อมูลจากแหล่งกำเนิดไปสู่ผู้รับ ในแง่ของการสื่อสารส่งความหมายถึงกัน (media of communication) สื่อที่ใช้กันอยู่ เช่น ภาพยนตร์ โทรทัศน์ เครื่องเสียง วิทยุ ภาพวีดิทัศน์ และสิ่งพิมพ์

ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2526) คำว่า “สื่อ” หมายถึง ตัวกลางหรือช่องทางที่จะส่งสารหรือเรื่องราวไป ซึ่งอาจส่งด้วยคำพูดการเขียน หรือภาษาใบ้

วรรณา เจียมทะวงษ์ (2536) ได้กล่าวไว้ว่า สื่อ นั้นคือสิ่งที่ใช้เป็นตัวกลางในการถ่ายทอดความรู้ทักษะและเจตคติให้แก่ผู้เรียนทำให้ผู้เรียนได้เรียนตามวัตถุประสงค์ สื่อการสอนที่ดีย่อมช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุเป้าหมาย ซึ่งต้องพิจารณาความเหมาะสมกับเนื้อหาผู้เรียน รูปแบบการสอนและสภาพแวดล้อมของการใช้สื่อ

สุรัช สิกขาบัณฑิต (2527) ให้ความหมายของสื่อไว้ว่า สื่อหมายถึง ตัวกลางหรือช่องทางที่จะนำสารหรือเรื่องราวไป ซึ่งอาจส่งโดยคำพูดหรือภาษาเขียน

จากความหมายดังกล่าวสามารถสรุปความหมายของสื่อได้ว่า สื่อ คือตัวกลางที่ใช้ในการสื่อสารหรือช่องทางที่ผู้ส่งสารใช้ส่งข้อมูลข่าวสารหรือความรู้สึกไปยังผู้รับ

ความหมายของวิดีโอหรือวีดิทัศน์

วารินทร์ รัตมีพรหม (2531) กล่าวว่า วิดีโอ คือ ระบบส่งสัญญาณที่ไม่ต้องใช้สายและไม่ต้องออกอากาศ คือ วิดีโอกระเปาะหิ้วหรือวิดีโอตั้งโต๊ะซึ่งสามารถที่จะเล่นย้อนกลับได้และเปิดดูรายการเมื่อใดก็ได้ตามต้องการ รูปแบบในการบันทึกวิดีโอเทปในปัจจุบันเป็นที่นิยมกันก็คือ วิดีโอคาสเซต (Video cassette) และวีดีโอดิสก์ (Video disc)

วสันต์ อติศัพท์ (2533) ได้กล่าวว่าเครื่องบันทึกเทปโทรทัศน์คือการบันทึกภาพลงบนเทปโทรทัศน์ อาศัยหลักพื้นฐานเดียวกับการบันทึกเสียงลงบนเทปเสียง คือ การแปลงสัญญาณภาพให้เป็นสัญญาณแม่เหล็ก โดยอาศัยความเร็วของเส้นเทปที่ต้องเคลื่อนที่ผ่านหัวบันทึกเทปโทรทัศน์ที่ค่อนข้างสูงมาก นอกจากนี้ในเทปโทรทัศน์ยังมีร่องอื่นๆ อีกนอกเหนือจากสัญญาณภาพ เช่น แถบสัญญาณเสียง แถบสัญญาณควบคุม (Control track) เพื่อควบคุมให้แต่ละเฟรมมีความสัมพันธ์กัน

อนันต์ธนา อังกินันท์ และ เกื้อกุล ภูมรัตน์ (2532) วิดีโอเทปบันทึกภาพเหมือนภาพถ่าย ภาพยนตร์ และในขณะเดียวกันใช้บันทึกเสียงเหมือนเครื่องเทป แต่เป็นลักษณะเหมือนคาสเซตมากกว่า เทปม้วนใหญ่ๆ สามารถบันทึกคุณภาพในเหตุการณ์ต่างๆ ได้และนำมาฉายได้เมื่อต้องการ

จะชม เครื่องวิดีโอเทปสามารถเล่นได้ทั้งขาวดำและสี ส่วนเครื่องบันทึกภาพเหมือนเครื่องถ่ายภาพยนตร์ถือติดตัวถ่ายเหตุการณ์ต่างๆ ได้และไม่ต้องล้างเหมือนภาพยนตร์

จากความหมายดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า วิดีโอหรือวิดีโอทัศน์คือไฮเทคทัศน์อุปกรณ์ที่ต้องใช้คู่กับเครื่องเล่นวิดีโอซึ่งส่งสัญญาณได้โดยไม่ต้องออกอากาศและไม่ต้องใช้สายอาศัยหลักการบันทึกเช่นเดียวกับการบันทึกเทปแต่มีแถบสัญญาณภาพและสัญญาณเสียงและสัญญาณควบคุม

ประโยชน์และคุณค่าของวิดีโอทัศน์หรือวิดีโอ

วิรุฬห์ สีลาพฤทธิ (2529) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของวิดีโอเทปเพื่อการศึกษาโดยทั่วไปดังต่อไปนี้

1. การแพร่ภาพเทปโทรทัศน์สามารถทำได้ในระบบสีและขาวดำ
2. มีเครื่องบันทึกภาพแบบเคลื่อนย้ายได้ ซึ่งสามารถใช้ได้ในห้องเรียนหรือตามสถานที่ต่างๆ ได้
3. ประสิทธิภาพในการสื่อสารสูง
4. สามารถแพร่ภาพและเสียงได้ทุกโอกาสและนำมาสอนซ้ำได้โดยไม่ทำให้เนื้อเรื่องเสีย
5. เทปโทรทัศน์สามารถตัดต่อได้ ลบได้ นำมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้และยังถ่ายม้วนอื่นเพื่อแลกเปลี่ยนกันใช้ได้อีก

ร่วมศักดิ์ แก้วปลั่ง และ อนันต์ธนา อิงกินันท์ (2531) ได้กล่าวถึงประโยชน์และคุณค่าของวิดีโอเทปทางการศึกษาทั่วไปดังต่อไปนี้

1. เป็นแหล่งวิทยาการอันสมบูรณ์
2. ช่วยปรับปรุงการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น
3. ใช้ในการสาธิตอย่างได้ผล
4. สามารถบันทึกเทปได้
5. สามารถผลิตรายการได้ทั้งในและนอกห้องส่ง
6. ใช้สอนนักเรียนจำนวนมากได้

วสันต์ อติศัพท์ (2533) ได้กล่าวถึงคุณค่าของสื่อวิดีโอทัศน์ไว้ว่า

1. เห็นภาพเคลื่อนไหวและได้ยินเสียง
2. ทำนามธรรมให้เป็นรูปธรรม
3. นำข่าวสารไปสู่คนหมู่มากได้ง่าย
4. รวมคุณค่าของวิทยุและโทรทัศน์
5. ให้ความคิดและเสริมสร้างทัศนคติ
6. สามารถติดต่อสื่อสารกันได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. เป็นเครื่องมือสำคัญในการปรับปรุงสังคม
8. ศึกษาด้วยตนเองหรือเป็นกลุ่มได้
9. เหมาะสำหรับการทำ Micro Teaching
10. การผลิตทำได้ง่ายกว่าภาพยนตร์

ไพโรจน์ ตีรณธนากุล และ นิพนธ์ ศุภศรี (2528) ได้กล่าวถึงคุณค่าของวีดิทัศน์ไว้เช่นเดียวกันว่า

1. มีประสิทธิภาพในการสื่อสารสูง มีทั้งภาพ (สี) และเสียงในเวลาเดียวกัน
 2. สามารถต่อขยายให้นักเรียนดูครั้งละหลายๆ คนได้ กล่าวคือ สามารถดูได้ครั้งละมากๆ ถึงเป็นพันๆ คนได้
 3. สามารถหยุดภาพนิ่งบางจุดหรือดูซ้ำอีกหรือดูภาพซ้ำโดยไม่ทำให้เนื้อหาเสียไป
 4. ใช้ฝึกทักษะการแสดงหรือการสอน (Micro Teaching) ของครูได้
 5. ใช้ประกอบการเรียนซ่อมเสริม (Remedial) รายบุคคลหรือรายกลุ่มได้
 6. ครูสามารถสร้างวีดิทัศน์ขึ้นเองเพื่อได้วีดิทัศน์การศึกษาตามที่ครูต้องการได้ไม่ยากนัก
- ปัจจุบันมีการผลิตวีดิทัศน์เพื่อเป็นสื่อประกอบการศึกษาจำนวนมาก เนื่องจากสื่อวีดิทัศน์มีข้อดีหลายอย่างที่จะช่วยในการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น สามารถมองเห็นภาพและได้ยินเสียงในเวลาเดียวกัน

การเปรียบเทียบระหว่างสื่อวีดิทัศน์กับสื่อชนิดอื่น

หากจะเปรียบเทียบสื่อต่างๆ ที่ใช้ในการเผยแพร่หรือใช้ในการเรียนการสอน จะเห็นได้ว่าโทรทัศน์หรือสื่อวีดิทัศน์มีประสิทธิภาพมากที่สุดถ้าเปรียบเทียบกับสื่อชนิดอื่นๆ ดังตารางที่ 1 และตารางที่ 2

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบข้อดี ข้อเสียของสื่อประเภทต่างๆ

สื่อ	ข้อดี	ข้อเสีย
โทรทัศน์	ความครอบคลุมสูง	การเลือกสรรผู้ฟังต่ำ
วีดิทัศน์	การเข้าถึงสูง ความภาคภูมิใจสูง ต้นทุนต่ำต่อผู้รับหนึ่งราย	อายุขีวิตสั้น ต้นทุนรวมสูง ต้นทุนการผลิตสูง ยุ่งยาก
วิทยุ	ต้นทุนต่ำ มีความถี่สูง ข่าวสารอายุสั้น	ความสับสน สร้างความตั้งใจได้ต่ำ ยืดหยุ่นได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นิตยสาร	มีศักยภาพในการแบ่งส่วนตลาด การผลิตซ้ำมีคุณภาพ บรรจุข้อมูลได้มาก อายุชาวสารนาน ผู้อ่าน อ่านได้หลายครั้ง	ระยะเวลาในการออก แต่ละฉบับนาน ใช้ประสาทสัมผัสด้านสายตา เท่านั้น ขาดความยืดหยุ่น
หนังสือพิมพ์	ความครอบคลุมสูง ใช้เวลาในการนำออกเสนอสั้น ผู้อ่านควบคุมการรับข่าวสารได้ การโฆษณานำเสนอในตำแหน่งที่น่าสนใจ	อายุสั้น สร้างความตั้งใจต่ำ คุณภาพการผลิตต่ำ เข้าถึงผู้รับข่าวสารได้บางกลุ่ม
สื่ออิทธิรตการ	มีความจำกัดด้านทำเล มีการดูซ้ำสูง สังเกตเห็นได้	เวลาในการดูสั้นจึงต้อง ใช้ข่าวสารสั้น, ภาพพจน์ต่ำ จำกัดเฉพาะในท้องถิ่น
จดหมายตรง	เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายสูง ผู้อ่านควบคุมการรับข่าวสาร บรรจุข้อมูลได้มาก มีโอกาสในการอ่านซ้ำ	ต้นทุนสูง ภาพพจน์ต่ำ สับสน

ที่มา : ศิริวรรณ เจริญรัตน์ (2537)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 แสดงความสามารถของสื่อชนิดต่างๆ ในแต่ละบทบาทหน้าที่

สื่อวัสดุ					
บทบาทหน้าที่	รูปภาพและ นิทรรศการ	แผ่นใส	เทปเสียง	เทป ประกอบ สไลด์	สื่อโทรทัศน์
ให้เปลี่ยนพฤติกรรม	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
ให้หลักการและ ความสัมพันธ์	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ	ปานกลาง	สูง
ให้ติดตามความต่อเนื่อง ของขบวนการ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูง
ให้ตัดสินใจแก้ปัญหา	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง
ให้ลงมือทำโดยใช้ทักษะ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	สูง
ให้พัฒนาทัศนคติ ความคิดเห็น	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง

ที่มา : ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2537)

ขั้นตอนการผลิตวีดิทัศน์และโทรทัศน์

ไพโรจน์ ตรีรัตนากุล และ นิพนธ์ ศุภศรี (2528) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการผลิตโทรทัศน์
ไว้ดังนี้

1. กำหนดจุดประสงค์ของเป้าหมายให้ชัดเจน
2. รวบรวมข้อมูลและเอกสาร
3. คัดเลือกข้อมูลและเอกสาร
4. เขียนบทโทรทัศน์
5. เตรียมบันทึกภาพ
6. งานศิลป์
7. เตรียมเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการทดลอง
8. การบันทึกภาพ
9. ตัดต่อ
10. การบันทึกเสียง
11. การตรวจแก้ไขนำไปใช้
12. การนำรายการไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

13. การประเมินผล

ณรงค์ สมพงษ์ (2530) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการผลิตโทรทัศน์ว่าขั้นตอนการผลิตโทรทัศน์แบ่งเป็น

1. การวางแผน (Planning)
2. การเตรียมการถ่ายทำ (Preparation)
3. การผลิต (Production)
4. การผลิตหลังการถ่ายทำ (Post production)

สุรัชย์ สิกขาบัณฑิต (2528) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการผลิตรายการว่าต้องมีการดำเนินการเป็น 3 ขั้นตอนใหญ่ๆ ดังนี้

1. ขั้นการวางแผนการผลิตรายการ

1.1 ทำการศึกษาจุดมุ่งหมาย และเป้าหมายในการทำรายการต้องทราบจุดมุ่งหมายทั่วไปของเนื้อหา และนำเนื้อหา มาวิเคราะห์กำหนดกลุ่มเป้าหมาย (Target Group) และจุดมุ่งหมายเฉพาะ

1.2 รวบรวมทรัพยากรและศึกษาข้อขัดข้องในการผลิตโดยจะต้องศึกษาว่าแหล่งทรัพยากรที่จำเป็นต้องใช้ในกระบวนการผลิตอะไรบ้าง มีอะไรบ้าง ทรัพยากรและข้อขัดข้องที่ควรศึกษา มีดังนี้

1.2.1 เครื่องมือ และวัสดุอุปกรณ์ต้องศึกษาดูว่ามีเครื่องมือวัสดุและอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ในการถ่ายทำเพียงใด พร้อมทั้งตรวจสอบดูว่าวัสดุที่มีอยู่เพียงพอหรือไม่และใช้ได้หรือไม่

1.2.2 บุคลากร ต้องศึกษาขีดความสามารถ ความรับผิดชอบและประสบการณ์ของบุคลากร ซึ่งคุณภาพของรายการขึ้นอยู่กับความสามารถของบุคลากรเป็นสำคัญ

1.3 การเขียนหัวข้อเนื้อหา และการเลือกแบบการนำเสนอรายการ วิดีทัศน์เพื่อการศึกษาจำเป็นต้องอิงเนื้อหาเป็นสำคัญ ซึ่งต้องนำเนื้อหานั้นมาเขียนเป็นรูปแบบการนำเสนอรูปแบบการนำเสนอที่นิยมกัน เช่น แบบสัมภาษณ์ แบบอภิปราย แบบบรรยาย แบบนาฏกรรม และแบบบรรยายโดยไม่ให้เห็นตัวผู้บรรยาย

2. การเตรียมการผลิตรายการ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

2.1 การเขียนบท (Script) เป็นการวางโครงสร้างของรายการวีดิทัศน์ บทที่ดีควรเป็นบทแบบง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน ข้อความรูปภาพหรือสัญลักษณ์ ควรให้การสื่อความหมายได้ชัดเจน คำบรรยายและภาพต้องสัมพันธ์กัน ภาษาที่ใช้เหมาะกับผู้เรียน

2.2 การเตรียมบุคลากร จะต้องติดต่อประสานงานกับบุคคลต่างๆ ซึ่งได้แก่ ผู้เขียนบท ผู้กำกับรายการ ฝ่ายเทคนิค และผู้แสดง ฯลฯ เพื่อช่วยทำหน้าที่ต่างๆ ในการผลิต

2.3 การเตรียมงานศิลปะ จะต้องสนองจุดมุ่งหมายของรายการ อีกทั้งมีความเหมาะสมกับวีดิทัศน์

2.4 การเตรียมฉากและอุปกรณ์ประกอบทั้งในและนอกสตูดิโอ

2.5 การเตรียมการอื่นๆ เช่น เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย ดนตรีและเสียงที่ใช้ประกอบ

2.6 การซ่อมซึ่งเป็นขั้นตอนสุดท้ายสำหรับฝ่ายเทคนิค และผู้แสดง

3. การดำเนินรายการเป็นขั้นตอนที่จะทำการผลิตวีดิทัศน์ ซึ่งถ้าได้ปฏิบัติตามขั้นตอนต่างๆ ดังกล่าวมาแล้วอย่างเคร่งครัด ความผิดพลาดของการผลิตรายการที่จะมีขึ้นในขั้นนี้ก็น้อย ในขั้นนี้จะเริ่มถ่ายทำตามบทที่เขียนไว้จากนั้นจึงนำมาตัดต่อเพื่อเรียบเรียงให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นแล้วจึงนำมาบันทึกเสียงบรรยาย เสียงดนตรี และเสียงประกอบต่างๆ

ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าขั้นตอนในการผลิตโทรทัศน์หรือวีดิทัศน์มีหลายขั้นตอนซึ่งพอจะแยกเป็นช่วงใหญ่ๆ ได้ 3 ช่วง คือ ช่วงเตรียมการก่อนถ่ายทำ ช่วงถ่ายทำ และหลังช่วงการถ่ายทำ ซึ่งแต่ละช่วงนั้นจะส่งผลถึงกัน เช่น ถ้ามีการเขียนบทที่ดีก็จะง่ายต่อการถ่ายทำและจะง่ายต่อการตัดต่อ

บทโทรทัศน์ หรือบทวีดิทัศน์

ความหมายบทโทรทัศน์ หรือบทวีดิทัศน์

วสันต์ อดิศักดิ์ (2533) กล่าวว่า การเขียนบทวีดิทัศน์เป็นการนำเอาความคิดในการสร้างสรรค์งานวีดิทัศน์มาทำให้เป็นรูปธรรมขั้นหนึ่งก่อน เพื่อแสดงให้เห็นว่าเหตุการณ์ในรายการจะดำเนินไปอย่างไร โดยแสดงให้เห็นทั้งลักษณะภาพที่จะปรากฏ คำบรรยาย หรือบทสนทนา ตลอดจนเสียงประกอบอื่นๆ

ไพโรจน์ ตีรณธนากุล และ นิพนธ์ ศุกศรี (2528) ได้กล่าวว่า บทโทรทัศน์เป็นการกำหนดโครงเรื่องของรายการเหมือนกับพิมพ์เขียวที่ใช้ในการกำหนดแบบก่อสร้างบ้าน ซึ่งต้องมีโครงสร้างที่ถูกต้องเหมาะสม ไม่เช่นนั้นอาจเกิดจุดอ่อนและพังทลายในที่สุด

ชิน ศัลยพาน (2528) กล่าวว่า บทโทรทัศน์คือข้อความที่จะกำหนดจากการถ่ายทำโทรทัศน์หรือรายการเทปโทรทัศน์เรื่องนั้นเอาไว้ บทโทรทัศน์แต่ละบทจะมีโครงเรื่องของมันเอง

ดังนั้น จึงพอสรุปได้ว่า บทวีดิทัศน์หรือโทรทัศน์ก็คือสิ่งที่กำหนดว่ารายการจะดำเนินไปทางไหน อย่างไร เพื่อช่วยให้อำนวยความสะดวกในการถ่ายทำและการดำเนินการของฝ่ายต่างๆ

การเขียนบทโทรทัศน์ หรือบทวีดิทัศน์

วสันต์ อดิศักดิ์ (2533) ได้ให้หลักในการเขียนบทวีดิทัศน์ไว้ว่า การเขียนบท วีดิทัศน์ เป็นศาสตร์และศิลป์เฉพาะตัวที่ไม่เหมือนการเขียนลักษณะอื่นๆ ซึ่งมีหลักการเขียนดังนี้

1. การคิดออกมาเป็นภาพ วีดิทัศน์เป็นสื่อที่ถ่ายทอดด้วยภาพเป็นหลักและเสริมด้วยคำพูดและเสียง ภาพจะต้องถ่ายทอดเหตุการณ์ออกมาอย่างเป็นศิลปะและสื่อความหมายในการ

รับรู้ของผู้ชม ผู้เขียนบทจะต้องคำนึงถึงสิ่งต่างๆ ออกมาให้ เป็นภาพที่จะถ่ายทอดไปสู่ผู้ชม ภาพเหล่านี้อาจจะใช้เพียงลำพังเพื่อสื่อสารเรื่องราวกับผู้ชม หรือใช้เสียงประกอบ คือเสียงดนตรีเสริม โดยไม่ต้องมีคำบรรยายคำพูดประกอบก็ย่อมได้

2. การเขียนคำพูดเพื่อการได้ยิน การชมโทรทัศน์ผู้ชมจะต้องได้ยินคำพูด คำบรรยายเพียงครั้งเดียวไม่สามารถกลับมาฟังได้เช่นการกลับมาอ่านหนังสือ ดังนั้นคำพูดที่ใช้จะต้องเหมาะสมแก่การฟังของกลุ่ม ไม่ควรใช้ประโยคที่ซ้ำซ้อนเกินไป ใช้ภาษาพูดมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เป็นภาษาที่สื่อสารด้วยอารมณ์ และที่สำคัญนั้นต้องสัมพันธ์กับภาพอย่างมีความหมายและศิลปะ

3. การเข้าใจพื้นฐานของผู้ชม การรับรู้ของผู้ชมแต่ละกลุ่มไม่เหมือนกันและไม่เท่ากัน ผู้เขียนบทโทรทัศน์จะต้องสื่อสารภาพและคำบรรยายให้เหมาะสมกับแต่ละกลุ่มด้วย

4. การเข้าใจการนำเสนอรายการโทรทัศน์ บทโทรทัศน์เปรียบเสมือนแปลนรายการทั้งหมดว่าจะดำเนินไปอย่างไร ดังนั้น การที่ผู้เขียนบทโทรทัศน์มีความรู้ด้านเทคนิคของการนำเสนอทางโทรทัศน์ เทคนิคของการทำภาพพิเศษ เรื่องของแสงเสียงแล้วย่อมสามารถที่จะจินตนาการในการนำเสนอสิ่งเหล่านี้มาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ไพโรจน์ ตีรณธนากุล และนิพนธ์ ศุภศิริ (2528) ได้กล่าวว่า การเขียนบทโทรทัศน์จะง่ายขึ้นถ้าทำตามลำดับขั้นดังนี้

ขั้นที่ 1 รวบรวมหนังสือ เอกสารและวัสดุต่างๆ ที่เกี่ยวกับหัวเรื่องที่จัดทำ

ขั้นที่ 2 เลือกสิ่งโดยตรงกับจุดประสงค์มากที่สุด

ขั้นที่ 3 ตัดสินว่าจะเรียงลำดับสิ่งที่เลือกไว้แล้วอย่างไร

ชิน คล้ายปาน (2528) ได้ให้วิธีการในการเขียนบทโทรทัศน์ไว้ดังนี้

1. รวบรวมข้อมูลและทรัพยากรที่จะมาทำรายการ
2. คัดเลือกเนื้อหาให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของรายการ
3. กำหนดรายละเอียดในบทโทรทัศน์ตามความสามารถของอุปกรณ์ที่มีอยู่ รวมทั้งงบประมาณและเจ้าหน้าที่ที่จะทำการถ่ายทำ
4. ผู้เขียนบทจะต้องเดาความรู้สึกว่าผู้ชมต้องการอะไร และจะต้องสนองตอบอย่างไร
5. ความต่อเนื่องของเนื้อหาเป็นสิ่งจำเป็นที่ทำให้ผู้ชมคอยติดตามรายการ

การเขียนบทเป็นงานที่สำคัญในการผลิตรายการผู้เขียนบทควรจะศึกษาเนื้อหาในเรื่องที่จะทำ วัตถุประสงค์ของรายการ รวมทั้งกลุ่มเป้าหมายด้วยเพื่อที่จะสามารถถ่ายทอดวัตถุประสงค์ของรายการแก่ผู้ชมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การติดต่อลำดับภาพ

ความหมายของการติดต่อ

สุทัศน์ บุรีรักษ์ดี (2528) ได้ให้ความหมาย ของการติดต่อลำดับภาพไว้ว่าการติดต่อลำดับภาพ หมายถึงการนำภาพที่ได้จากการถ่ายทำมาแล้วมาเรียงต่อกันโดยแต่ละชอตและแต่ละฉากให้เข้ากันอย่างต่อเนื่องและกลมกลืนจนสามารถบอกเรื่องราวที่ผู้ติดต่อ ผู้กำกับ ต้องการจะถ่ายทอดไปให้ผู้ชมได้รับรู้ โดยคำนึงถึงความยาว จังหวะ อารมณ์ ให้ถูกหลักภาษาและไวยากรณ์เพื่อให้ภาพที่ออกมาบอกเรื่องราวอย่างกลมกลืน และเป็นเอกภาพ ผู้ดูให้ความรู้สึก ได้รับความสุขหรือได้อารมณ์อื่นตามที่ผู้ติดต่อกำหนดไว้

ยงยุทธ รัชชาติศรี (2532) ได้กล่าวว่า ในขบวนการผลิตรายการโทรทัศน์นั้น การติดต่อ หมายถึงการเลือก คือ เลือกชอตที่ท่านคิดว่าดีที่สุด และเลือกส่วนที่ดีที่สุดของชอตนั้น ออกมาเพื่อให้ภาพส่วนนั้นบอกเรื่องราวตามที่ท่านคิดเอาไว้

ไพโรจน์ ตีรณธนากุล และนิพนธ์-ศุภศรี (2528) ได้กล่าวว่า การติดต่อวีดิโอเทปจะทำให้รายการต่อเนื่องกัน เนื่องจากภาพที่บันทึกบางภาพถ่ายทำในเวลาและสถานที่ต่างกัน จำเป็นต้องมีการติดต่อภาพเพื่อให้เป็นไปตามสคริปที่วางไว้ทั้งนี้เพราะเป็นการยากที่จะบันทึกรายการทั้งหมดให้ต่อเนื่องกันในครั้งเดียว

ศุภพร วิโรจน์สกุล (2531) ได้ให้ความหมายของการติดต่อไว้ว่า การติดต่อ คือ การเปลี่ยนภาพและเสียงจากชอตหนึ่งไปยังชอตต่อไป โดยให้ความต่อเนื่องและเรียงลำดับตามเรื่องราว ไม่มีการกระโดดหรือมีอริยาบทซ้ำซ้อนกัน และมีการรักษาคุณภาพของภาพและเสียง ให้กลมกลืนกันโดยตลอด

ในการผลิตรายการวิทยุโทรทัศน์ในปัจจุบันนี้ กระบวนการไม่ได้สิ้นสุดเพียงแค่การถ่ายทำเสร็จภายในห้องผลิตรายการ หรือสตูดิโอ เท่านั้น เพราะบางครั้งการจะถ่ายทำรายการให้เสร็จไปเลยทีเดียวเป็นเรื่องลำบาก ด้วยเหตุที่การจะผลิตรายการขึ้นมารายการหนึ่งนั้น จำเป็นต้องอาศัยผู้ร่วมงานหลายฝ่าย เช่น ช่างกล้อง ผู้ควบคุมเสียง ผู้ควบคุมแสง ผู้กำกับรายการ ผู้แสดง ฯลฯ ดังนั้นโอกาสที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะทำผิดพลาดทำให้ต้องมีการหยุดบันทึกเทปโทรทัศน์เพื่อถ่ายทำใหม่ตั้งแต่ต้นจึงมีมากขึ้น ซึ่งก็นับว่าเป็นการเสียทั้งเวลาและค่าใช้จ่ายมากกว่าที่ควรจะเป็น ด้วยเหตุนี้ทำให้มีผู้หันมาใช้วิธีถ่ายเจาะเป็นฉากๆ ตามเรื่องราวที่เตรียมเอาไว้ จากนั้นก็นำภาพที่ถ่ายเอาไว้มาติดต่อลำดับภาพในภายหลัง ซึ่งทำให้ได้รายการที่สมบูรณ์และมีความละเอียด ประณีต

โดยเฉพาะสำหรับรายการวิทยุโทรทัศน์ที่มีการถ่ายทำนอกสถานที่หรือนอกห้องผลิตรายการหรือนอกสตูดิโอ ซึ่งอาจจะใช้กล้องโทรทัศน์ในการถ่ายทำเพียงกล้องเดียว หรืออาจจะใช้หลายกล้องและใช้เครื่องบันทึกเทปโทรทัศน์หลายเครื่อง แต่ไม่มี Switcher ควบคุมขณะถ่ายทำในกรณีเช่นนี้ก็ยิ่งทำให้การติดต่อหลังจากการถ่ายทำมีความจำเป็นมากขึ้น เนื่องจากขณะถ่ายทำมัก

ไม่ได้ถ่ายทำตามลำดับในบทที่เตรียมเอาไว้ แต่จะเลือกถ่ายภาพที่ถ่ายในสถานที่เดียวกัน มุม กล้องใกล้เคียงกัน ต่อๆ กันไปก่อน แล้วจึงย้ายไปถ่ายมุมอื่น หรือสถานที่อื่นต่อไป ทั้งนี้ก็เพื่อให้ เป็นการเสียเวลาในการเคลื่อนย้ายกล้อง และอุปกรณ์ในการถ่ายทำอื่นๆ กลับไปกลับมานั่นเอง และเมื่อถึงช่วงของการตัดต่อ ก็จะทำภาพทั้งหมดที่ถ่ายมาเลือกและตัดต่อลำดับภาพเชื่อมภาพ แต่ละภาพเข้าด้วยกัน ตามเรื่องราวในบทโทรทัศน์ที่มีอยู่หรือตามที่มีผู้ติดต่อเห็นสมควร

ความสำคัญของการตัดต่อ

ศุภิพร วิโรจน์สกุล (2531) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการตัดต่อไว้ว่าการตัดต่อนับว่าเป็น หัวใจสำคัญของกระบวนการผลิตรายการโทรทัศน์อยู่ไม่น้อย รายการจะน่าเบื่อ น่าสนใจ และชวน ติดตามหรือไม่เพียงใดมิใช่อยู่ที่การถ่ายทำเพียงอย่างเดียว แต่เทคนิคการตัดต่อได้เข้ามามีบทบาท อย่างสำคัญในการทำให้ภาพที่ทำมา กลายมาเป็นเรื่องราวที่น่าสนใจ ดังนั้นการตัดต่อจึงมี ความสำคัญซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

1. ช่วยต่อเชื่อมภาพ

การถ่ายทำรายการวิทยุโทรทัศน์ ไม่นิยมแช่กล้องจับภาพหรือฉากใดฉากหนึ่งนานๆ เพราะจะทำให้ผู้ชมเบื่อหน่าย ดังนั้นจึงมีการถ่ายเป็นชอตสั้นๆ และจับภาพในมุมต่างๆ กัน แล้วจึง นำภาพที่ถ่ายทั้งหมด มาตัดต่อเรียงลำดับใหม่หรือเชื่อมภาพหรือชอตแต่ละชอตเข้าด้วยกัน ตามลำดับ ให้ถูกต้องตามเรื่องราว ซึ่งบางรายการอาจต้องใช้การตัดต่อเชื่อมภาพเป็นร้อยๆ แห่ง เช่น รายการที่ถ่ายทำนอกสถานที่ด้วยกล้องเดียว หรือรายการที่มีการตัดภาพอย่างรวดเร็ว แต่ถ้า เป็นรายการที่ผลิตภายในห้องส่งหรือในสตูดิโอ ซึ่งมักถ่ายเป็นตอนยาวๆ และมีการลำดับภาพใน ระหว่างการผลิตโดยใช้ Switcher บ้างแล้ว การตัดต่อภาพหลังการผลิตก็จะง่ายขึ้นเพียงแต่ตัด ต่อเชื่อมภาพของฉากแต่ละฉากให้ต่อเนื่องกันเท่านั้น

2. ช่วยแก้ไขข้อบกพร่อง

การผลิตรายการวิทยุโทรทัศน์ แม้จะได้ระมัดระวังและพิจารณาอย่างรอบคอบแล้วก็ ตาม ก็ยังมีข้อบกพร่องอยู่เสมอ การตัดต่อสามารถช่วยได้ โดยการตัดภาพที่ไม่พึงปรารถนา ออกไปและแทรกภาพที่ดีๆ เข้าไปแทนที่

3. ช่วยจำกัดเวลา

เวลาในการออกอากาศของสถานีวิทยุโทรทัศน์ เป็นเวลาที่มีค่ามาก ดังนั้น การผลิต รายการจึงต้องให้ความสำคัญยาวพอเหมาะหรือพอดี กับช่วงเวลาที่กำหนดเอาไว้ ซึ่งถ้ารายการที่ผลิต ยาวเกินไปก็ต้องใช้กระบวนการตัดต่อ ปรับแต่ง ตัดภาพ ส่วนที่เกินออกไปบ้างแม้ว่าภาพที่ถ่ายทำ มาจะเป็นภาพที่ดีๆ สวยๆ และเป็นประโยชน์กับเรื่องที่จะเสนอมากเพียงใดก็ตาม หรือถ้ารายการที่ ผลิตสั้นเกินไป ก็ต้องใช้กระบวนการตัดต่อในการแทรกภาพบางภาพเพิ่มเข้าไป เพื่อให้รายการยาว ขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ช่วยสร้างเรื่องราวอย่างต่อเนื่อง

การติดต่อเป็นการนำภาพแต่ละชอต แต่ละฉาก แต่ละตอน มาเชื่อมต่อเข้าด้วยกัน ซึ่งถ้าเป็นการต่อเชื่อมภาพอย่างมีศิลปะ มีความคิดสร้างสรรค์แล้วล่ะก็ ผู้ชมก็จะรู้สึกต่อเนื่องในเรื่องราวที่นำเสนอ ทั้งนี้ในขั้นตอนการถ่ายทำจะต้องให้ได้ภาพที่ดี มีรายละเอียดมากพอ มีภาพหลายๆขนาด ทั้งภาพขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก และมีภาพหลายๆ มุมในแต่ละฉาก แต่ละตอน จึงจะทำให้ผู้ติดต่อสามารถเลือกภาพมาติดต่อเข้าด้วยกันได้อย่างต่อเนื่องตามความต้องการ

วิธีการติดต่อเทปโทรทัศน์

ศุภีพร วิโรจน์สกุล (2531) ได้กล่าวว่า ไม่ว่าจะใช้เครื่องติดต่อแบบใด หรือใช้เทปโทรทัศน์ประเภทใดก็ตาม จะมีวิธีการติดต่อได้ 2 วิธี คือ

1. วิธีประกอบรายการ (Assemble) ตามปกติการถ่ายทำรายการวิทยุโทรทัศน์ด้วยเทปโทรทัศน์ไม่ว่าจะเป็นรายการประเภทสาระความรู้ หรือรายการบันเทิง มักมีการบันทึกภาพและเสียงยืดยาวกว่าที่ต้องการบางส่วนก็อาจจะบันทึกซ้ำภาพเดิมหลายครั้ง เพื่อจะได้เลือกภาพที่ดีที่สุดเพียงหนึ่งภาพ นอกจากนั้นก็ยังถ่ายทำโดยไม่เรียงลำดับเหตุการณ์ก่อนหลัง ดังนั้นจึงต้องมีการติดต่อแถบภาพที่บันทึกแต่ละตอนให้เข้าเป็นเรื่องเดียวกันที่ต่อเนื่องกลมกลืน และมีความหมายพอเหมาะเหล่านี้ เรียกว่าการประกอบรายการ

การติดต่อด้วยวิธีประกอบรายการ ทำให้โดยการบันทึกทั้งภาพและเสียงจากเทปที่ถ่ายทำมาลงสู่เทปติดต่อที่จะใช้ในการออกอากาศตามลำดับชอตที่ได้ระบุเอาไว้ในบท โดยเริ่มจากจุดเริ่มต้นจนถึงจุดสิ้นสุดของภาพในชอตแรก แล้วต่อด้วยจุดเริ่มต้นของภาพในชอตที่สอง และจุดสิ้นสุดของชอตที่สอง ก็จะต่อกับจุดเริ่มต้นของชอตที่สาม เป็นอย่างนี้เรื่อยไปจนจบ ซึ่งการติดต่อแบบนี้เป็นการติดต่อที่ง่ายและสะดวกและใช้เวลาไม่มากนัก

2. วิธีแทรก (Insert) เป็นการแทรกภาพหรือเสียงอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือทั้งภาพและเสียงจากเทปที่ถ่ายทำมาลงสู่เทปติดต่อที่จะใช้ในการออกอากาศซึ่งในเทปติดต่อต้องมีการบันทึกภาพเอาไว้อยู่แล้ว แต่เราไม่ต้องกรภาพเดิม จึงใช้การติดต่อด้วยวิธีนี้ในการแทรกภาพใหม่ทับลงไปทีภาพเดิม เป็นการลบภาพเดิมออก และได้ภาพใหม่ที่แทรกเข้าไปออกมาแทน ยกตัวอย่างเช่น ในเทปติดต่อได้บันทึกภาพผู้ชายคนหนึ่งกำลังคิดถึงอะไรบางอย่าง และต่อมาก็มีคนมาเรียกให้เขารู้สึกตัว เหตุการณ์เช่นนี้ถ้าเราเสนอแต่ภาพของผู้ชายคนนั้นไปตลอด ก็อาจทำให้ผู้ชมเกิดความเบื่อหน่าย เราจึงต้องการแทรกภาพเหตุการณ์ที่ชายคนนั้นกำลังคิดอยู่ลงไปคั่นด้วย ซึ่งก็ต้องใช้วิธีแทรกภาพเหตุการณ์ในความคิดของชายคนนั้นลงไป โดยให้เสียงแบล็คกราวยังคงเดิม วิธีแทรกภาพนี้ เราต้องกำหนดจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุด เพื่อเวลาที่เรแทรกภาพ ภาพใหม่ก็อาจจะทับภาพเดิมที่เราต้องการ ซึ่งอยู่ต่อจากชอตที่เราไม่ต้องการไปด้วยได้

ประเภทของการลำดับภาพในการดำเนินเรื่อง

ศุภพร วิโรจน์สกุล (2531) กล่าวถึงประเภทการลำดับภาพในการดำเนินเรื่องไว้ดังนี้

คอนตินิวอัส (Continuous) เป็นการเสนอเรื่องราวเรียงไปตามลำดับเหตุการณ์ ก่อนหลัง ตั้งแต่ต้นจนจบโดยมากมักใช้กับเรื่องที่มีตัวเอกเพียงตัวเดียว และกิตติตามพฤติกรรมของตัวเอกไปโดยตลอด ซึ่งในปัจจุบันไม่ค่อยใช้การดำเนินเรื่องแบบนี้กันแล้ว เพราะไม่ค่อยน่าสนใจ ไม่ดึงดูดผู้ชมให้ติดตามเรื่องราวโดยตลอดเท่าที่ควร

ซิมูทาเนียส (Simultaneous) หรือครอสคัตติ้ง (Cross Cutting) เป็นการเสนอเหตุการณ์ 2 เหตุการณ์หรือมากกว่า ซึ่งเกิดขึ้นในเวลาเดียวกัน หรือใกล้เคียงกัน การดำเนินเรื่องแบบนี้ เป็นที่นิยมและใช้กันมากในปัจจุบัน เพราะทำให้ผู้ชมรู้สึกตื่นเต้นและไม่เบื่อ

พาราลเลล (Parallel) เป็นการนำเสนอเหตุการณ์ 2 เหตุการณ์หรือมากกว่า ที่เกิดขึ้นในเวลาที่แตกต่างกัน และอาจมีสถานที่ที่ต่างกันด้วย ซึ่งความแตกต่างกันนั้น มีความสัมพันธ์ในแง่ความคิดหรือการเปรียบเทียบ

อินโวลูท (In Voluted) เป็นการเริ่มต้นด้วยการเสนอเหตุการณ์ที่จบไปแล้ว แล้วต่อกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตั้งแต่ต้นจนจบใหม่ การดำเนินเรื่องแบบนี้ เป็นการดึงดูดใจของผู้ชมเอาไว้ด้วยเหตุการณ์ที่เป็นไคลแมกซ์ (Climax) ของเรื่อง ซึ่งใช้ได้และเป็นที่ยอมรับในภาพยนตร์สำหรับละครโทรทัศน์ก็มิใช่บ้างกับละครสั้นที่จบภายในวันเดียว ถ้าเป็นละครเรื่องยาว หลายตอนจบ มักไม่ใช้การดำเนินเรื่องแบบนี้ เพราะเมื่อผู้ชมได้ชมไป 2-3 ตอนแล้ว ก็อาจจะลืมเหตุการณ์ตอนเริ่มต้นไปแล้ว

นอกจากนี้ สุชาติ พรหมปัญญา (2546) กล่าวถึง ประเภทการลำดับภาพในการดำเนินเรื่องไว้ดังนี้

- Intercutting Editing ใช้กับพื้นที่หรือบุคคล เป็นเทคนิคในการตัดระหว่งการกระทำที่แตกต่างกัน ซึ่งเกิดขึ้นในเวลาเดียวกันแต่ต่างสถานที่กัน เทคนิคนี้ค้นพบเมื่อปี 1906 เพื่อสร้างแรงกดดันและความตื่นเต้นให้กับเรื่อง ตัวอย่างเช่น ภาพตัวเลขที่ลดลงเรื่อยๆ ของระเบิดเวลาที่ถูกต้องไว้ ตัดกลับไปมาสลับกับภาพอุปสรรคต่างๆ จากการหนีออกจากตึกที่กำลังถูกระเบิด เป็นต้น การตัดภาพแบบอินเตอร์คัตติ้งแบบนี้ในหน้าในสถานที่เดียวกันแสดงให้ผู้ชมเห็นถึงการเปลี่ยนทัศนะที่มีทั้งกิริยาและปฏิกริยา ข้อดีที่ใช้ตัดภาพกลับไปมานี้เรียกว่า Cutaway หรือ Cutback

- Analytical Editing เป็นการแบ่งพื้นที่ออกเป็นเฟรมย่อยๆ จากที่ใช้กันดั้งเดิมเริ่มต้นด้วยภาพระยะไกลเพื่อให้เห็นสถานการณ์รวมและความสัมพันธ์ของวัตถุในพื้นที่ ตามด้วยชอตที่ใกล้เข้ามาเพื่อแทรก (Insert Shot) แสดงถึงรายละเอียดและมุ่งไปสู่การกระทำที่สำคัญ ข้อดีที่ใช้ทำหน้าที่เพื่ออธิบายสถานการณ์เรียกว่า Establishment Shot หรือ Master Shot

- Contiguity Editing เป็นการติดตามการกระทำไปยังตำแหน่งต่างๆ รูปแบบดั้งเดิมนิยมใช้กันในฉากไล่ล่าของภาพยนตร์ตะวันตก เมื่อผู้ถูกล่าซึ่งมาผ่านต้นไม้ใหญ่ต้นหนึ่ง ซึ่งจะเป็นจุดอ้างอิงต่อไปเวลาต่อมาในตำแหน่งเดิม ผู้ไล่ตามก็ซึ่งมาตามมาและผ่านต้นไม้ต้นเดียวกันไป ต้นไม้ในที่นี้จึงมีบทบาทเหมือนกับป้ายถนนสำหรับผู้ชมที่จะใช้อ้างอิงสถานที่ขึ้นมาเพื่อเป็นเครื่องหมายบอกเวลาที่ผ่านไประหว่างผู้ล่าและผู้ถูกล่า

- Point-of-View เป็นชนิดหนึ่งของ Contiguity Editing ที่อธิบายมาแล้วแต่ถูกแยกออกมาต่างหาก เป็นการติดตามไปดูเฉพาะส่วนที่เป็นผลของการกระทำเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ เช่นเมื่อมีภาพคนหันไปทางด้านหนึ่งของจอผลของการมองจะต้องเป็นภาพใดภาพหนึ่ง ดังนั้นช็อตที่ตามมาก็จะแสดงภาพที่คนคนนั้นมองเห็นด้วย ช็อตที่เป็นผลของการกระทำนั้นเรียกว่า Reaction Shot ซึ่งสามารถประยุกต์ใช้กับเหตุการณ์อื่นได้อีก เช่น ภาพการยิงจรวดชิปนาอูท ตามด้วยภาพความหายนะของบ้านเมือง การใช้ Reaction Shot จึงเป็นการสรุปการกระทำของช็อตก่อนหน้าโดยไม่ต้องมีคำอธิบาย

หลักการพื้นฐานของการตัดต่อและลำดับภาพ

สุชาติ พรหมปัญญา (2544) ได้กล่าวถึง หลักการพื้นฐานของการลำดับภาพไว้ว่าหลักการตัดต่อเบื้องต้นก็คือการนำช็อตต่างๆ มาจัดการเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการนำเสนอเนื้อหาที่ผู้ชมต้องการโดยที่จะไม่ไปละเมิดความรู้สึกต่อเนื้อเรื่องระหว่างการกระทำต่างๆ ซึ่งต้องคำนึงถึงหลักการดังนี้

1. ความต่อเนื่องของการกระทำ ภาพการกระทำต่างๆ จะถูกส่งจากช็อตหนึ่งไปสู่ช็อตหนึ่ง โดยไม่ให้เกิดการสะดุดทั้งความเร็วหรือทิศทางเคลื่อนที่ เช่นคนกำลังวางของจุดหมายลงบนโต๊ะ (ซึ่งอยู่นอกกรอบ) ภาพถูกตัดมาเห็นของจุดหมายในระยะใกล้กว่า ก่อนที่จะถูกวางลงบนโต๊ะ เราจะเห็นตำแหน่งของของจุดหมายที่สัมพันธ์กับโต๊ะและความเร็วของการเคลื่อนที่ของจุดหมายในช็อตทั้งสองจะต้องใกล้เคียงกัน ทำให้ความต่อเนื่องเกิดขึ้นบนโต๊ะ แสงสว่าง และตำแหน่งของมือ ดังนั้นการตัดภาพแบบนี้จึงไม่สะดุด ช็อตระยะใกล้ที่ข้ามเส้นการแสดงจึงไม่ควรนำมาใช้

2. ทิศทางบนจอ หากของจุดหมายถูกเคลื่อนจากซ้ายไปขวาในภาพระยะกลางช็อต ภาพของของจุดหมายในระยะที่ใกล้กว่าจึงจะต้องเคลื่อนตามไปในทิศทางเดียวกัน การข้ามมุมกล้องในทางตรงข้ามจะทำให้ของจุดหมายเคลื่อนที่จากขวาไปซ้ายแทนซึ่งจะทำให้เกิดภาพโดดที่ผู้ชมสังเกตได้ง่าย

3. ความคล่องตัวของเส้นสายตา เส้นสายตาของคนที่มีองดูของจุดหมายควรจะอยู่ในทิศทางที่ผู้ชมเชื่อว่ามิของจุดหมายอยู่ ถ้าเขามองออกไปนอกภาพด้วยเส้นสายตาที่ขนานไปกับ

ความสูงของเรา มักจะหมายถึงเขากำลังมองไปที่บางสิ่งที่มีความสูงนั้น ในขณะที่เมื่อเขามองต่ำลงมาเราจะสันนิษฐานว่าเขากำลังมองไปที่ของจดหมาย ผู้สัมภาษณ์และผู้ให้สัมภาษณ์ที่อยู่คนละขอตต้องอยู่ในเส้นสายตาเดียวกัน เพื่อที่จะจัดภาพระหว่างขอตนั้นได้ เส้นสายตาที่มองออกไปนอกกรอบภาพต้องเข้ากันกับการคิดหลังของผู้ชมไปยังที่ซึ่งตำแหน่งของคนที่เขากำลังสนทนาด้วยความจำเป็นที่จะต้องประสานความสัมพันธ์ของสถานที่ระหว่างขอต ประธานที่กำลังพูดและมุ่งไปทางซ้ายจะถูกสรุปโดยผู้ชมว่าเขากำลังพูดกับบางคนที่อยู่ทางด้านซ้าย ภาพตัดไปยังอีกคนหนึ่ง ที่มองไปทางขวาเป็นการยืนยันความคาดหวังของผู้ชม การเข้ากันของเส้นสายตากำหนดได้จากตำแหน่งของตนและมุมมอง เราแทบจะไม่สามารถใช้การตัดต่อเข้าไปจะแก้ไขการถ่ายที่ไม่เข้ากันได้ เล่นแต่จะใช้เทคนิคการกลับเพื่อย้อนสายตา แต่ก็จะไปสะดุดความสมมาตรอื่นๆ เช่น ทรงผมที่อาจกลับข้างไปด้วย

4. ขนาดของขอต เป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งในการตัดต่อในการทำอินเทอร์คัต ภาพของใบหน้าการตัดจากภาพระยะใกล้ปานกลางกับภาพระยะใกล้ปานกลางด้วยกันของอีกคนหนึ่ง เป็นการจัดการเพื่อไม่ให้เกิดการสะดุดของภาพจากความคล้อยของกันของเส้นสายตาดังกล่าวมาแล้วในทางกลับกันการตัดระหว่างภาพระยะไกลของคนคนหนึ่งกับภาพที่ถ่ายในระยะใกล้ปานกลาง ของอีกคนหนึ่งย่อมจะทำให้เกิดภาพโดดและไม่มีความต่อเนื่อง

เทคนิคในการลำดับภาพในการผลิตรายการโทรทัศน์

ศุสิทธิ์ วิโรจน์สกุล (2531) ได้กล่าวถึงเทคนิคต่างๆ ในการลำดับภาพไว้ดังนี้

การเรียงความ

1. ความยาวของภาพหรือขอต การเปลี่ยนภาพหรือการตัดภาพแต่ละครั้ง จะทำให้ผู้ชมถูกกระตุ้นความรู้สึกขึ้นครั้งหนึ่ง แล้วความรู้สึกนั้นจะค่อยๆ ลดลง จนกระทั่งมีการตัดภาพอีกครั้งหนึ่ง ถ้าความยาวของขอตพอเหมาะ อารมณ์ของผู้ชมจะถูกกระตุ้นตามจังหวะ ถ้าขอตยาวเกินไป อารมณ์ของผู้ชมจะราบเรียบไม่ตื่นเต้น แต่ถ้าขอตสั้นเกินไป อารมณ์จะถูกกระตุ้นแต่เพียงเบาบาง เพราะเกิดความเคยชินเสียแล้ว

ตามปกติขอตหนึ่งจะยาวไม่เกิน 15-30 วินาที แต่บางขอตอาจต้องยาวหรือสั้นกว่านี้ ยกตัวอย่างเช่น ภาพหลอดยาสีฟัน ถ้าเป็นเหตุการณ์ที่หอมพ่นกำลังแนะนำให้คนใช้คนหนึ่งหันมาใช้ยาสีฟันชนิดหนึ่ง เพื่อเป็นการถนอมรากฟัน ภาพของหลอดยาสีฟันในมือของหอมพ่นต้องมีความยาวมากกว่า 30 วินาที แต่ถ้าเป็นเหตุการณ์ที่แม่บ้านมาซื้อของในห้างสรรพสินค้า และหยิบหลอดยาสีฟันมาหลอดหนึ่งใส่ลงในตะกร้า ภาพมือของแม่บ้านที่กำลังหยิบหลอดยาสีฟันนั้นยาวเพียง 2-3 วินาทีก็พอ เพราะช่วงที่แม่บ้านหยิบหลอดยาสีฟันใส่ในตะกร้า นั้นไม่ควรนานเกินไป จะเป็นการไม่สมจริง เป็นต้น

2. ความถี่ของการเปลี่ยนภาพ ในการเปลี่ยนจากภาพหนึ่งไปสู่อีกภาพหนึ่ง ตามธรรมชาติตามธรรมชาติ 30 นาที จะมีการเปลี่ยนภาพหรือตัดภาพประมาณ 200 ครั้ง แต่ก็อาจเปลี่ยนแปลงได้ตามเนื้อเรื่อง ถ้าเป็นเรื่องราวที่แสดงการเคลื่อนไหวที่รวดเร็ว เช่น การวิ่ง การกระโดด การแข่งขันก็ต้องตัดภาพให้มีความสูงหรือเปลี่ยนภาพอย่างรวดเร็ว ผู้ชมจะได้เกิดความกระปี้กระเป่า แต่ถ้าเป็นเรื่องราวที่เชื่องช้า เช่น การถ่ายหรือการเขียนหนังสือ การนั่งรับประทานอาหาร กรณีเช่นนี้ก็ไม่ต้องเปลี่ยนภาพเร็วมาก เพราะมันจะเป็นการขัดกับอริยาบถของผู้แสดง

การเชื่อมภาพ

การเชื่อมภาพในการผลิตรายการวิทยุโทรทัศน์ ทำได้หลายวิธีดังนี้

1. ตัด (Cut)

การตัดเป็นวิธีที่ง่ายที่สุดและใช้กันมากที่สุดเป็นการเปลี่ยนภาพจากภาพหนึ่งไปสู่อีกภาพหนึ่งอย่างรวดเร็ว และยังเป็นกรช่วยถ่ายทอดความสนใจของผู้ชมไปสู่สิ่งใหม่ ช่วยชี้แนะสิ่งที่ต้องการเน้น ซึ่งเราควรที่จะตัดภาพเพื่อสร้างความสัมพันธ์ หรือความต่อเนื่องของภาพแต่ละภาพมิใช่เป็นการทำลายความต่อเนื่องของภาพ เทคนิคในการตัดภาพมีดังนี้

- ไม่ควรตัดภาพของบุคคลด้วยภาพที่คล้ายกัน หรือต่างกันอย่างมากในเรื่องขนาดของภาพ มุมและ Headroom

- ควรพิจารณาว่าควรตัดภาพตรงจุดไหน หลักการควรตัดภาพตรงจุดที่เริ่มการกระทำ หรือสิ้นสุดการกระทำ ไม่ควรตัดภาพขณะที่มีการกระทำ เพราะอาจทำให้ผู้ชมรู้สึกสะดุด เช่น ถ้าเราต้องการเสนอภาพของผู้แสดงที่กำลังจะเปิดประตูเข้าไปในห้อง เราควรที่จะตัดภาพใน 2 ลักษณะนี้ คือ ซอตแรกเป็นภาพของผู้แสดงกำลังจับลูกบิดประตู ตัดไปซอตที่สองเป็นภาพภายในห้อง ผู้แสดงกำลังเปิดประตูเข้ามา หรือซอตแรกเป็นภาพของผู้แสดงจับลูกบิดประตู เปิดประตูก้าวเข้าไปในห้องแล้วเปิดประตู ตัดไป ซอตที่สองเป็นภาพภายในห้อง ผู้แสดงจับลูกบิดประตูซึ่งเปิดอยู่แล้ว การตัดภาพในลักษณะดังกล่าวเป็นการตัดก่อนเริ่มการกระทำ และหลังการกระทำ ผู้ชมจะไม่มีรู้สึกสะดุดในขณะที่เราตัดภาพ ในทางตรงกันข้าม ถ้าเราตัดภาพในขณะที่มีการกระทำ เช่น ซอตแรกเป็นภาพผู้แสดงจับลูกบิดประตูเปิดประตู แล้วกำลังก้าวเข้าไปในห้อง ตัดไป ซอตที่สองเป็นภาพภายในห้อง ผู้แสดงกำลังก้าวเข้ามาในห้อง แล้วเปิดประตู การตัดในลักษณะนี้ เราจะเชื่อมต่อการกระทำของผู้แสดงในซอตแรกและซอตที่สองให้แนบเนียนได้ยาก ผู้ชมจะรู้สึกสะดุดทันที

- ไม่ควรตัดภาพให้รู้สึกว่ภาพกระโดด (Jump Cut) ซึ่งเกิดขึ้นเมื่ออริยาบถบางตนขาดหายไป ช่วงกลางของการกระทำ หรือช่วงกลางของคำพูดถูกตัดออกไป ยกตัวอย่างเช่น ซอตแรกเป็นภาพผู้หญิงกำลังเปิดประตูรถ และท่าท่าจะเข้าไปในรถ ตัดไปซอตที่สองเป็นภาพผู้หญิงกำลังติดเครื่องการตัดภาพเช่นนี้ ทำให้ภาพผู้หญิงกำลังเข้าไปนั่งในรถและจัดเตรียมที่นั่งก่อนที่จะติดเครื่องยนต์ขาดหายไป ทำให้เกิดผู้หญิงกำลังเข้าไปนั่งในรถและจัดเตรียมที่นั่งก่อนที่จะติด

เครื่องยนตร์ขาดหายไป ทำให้เกิดภาพกระโดด ซึ่งถือว่าเป็นการตัดภาพที่ไม่ดี อย่างไรก็ตาม ถ้าเป็นการตัดภาพกระโดดเพราะจงใจ ก็อาจทำได้ในกรณีที่ทำให้เรื่องราวกระชับยิ่งขึ้น เช่น ผู้ชายชวนผู้หญิงไปดูหนัง ตัดไปเป็นภาพผู้ชายและผู้หญิงอยู่ที่โรงหนัง การตัดเช่นนี้ได้ข้ามเหตุการณ์ไปมากมาย เป็นการตัดเหตุการณ์ที่ไม่มีความสำคัญหรือไม่น่าสนใจออกไป เพื่อให้เรื่องราวกระชับขึ้นเป็นการตัดภาพที่นิยมใช้กันมาก

- ไม่ควรตัดภาพระหว่างภาพหยุดอยู่กับที่ กับภาพที่มีการเคลื่อนไหว เช่น ซอตแรกเป็นภาพชายคนหนึ่งเปิดประตูรถแล้วเข้าไปนั่ง (รถยนต์อยู่กับที่) ตัดไปเป็นภาพรถยนต์คันนั้นกำลังแล่นไปอยู่ในถนน การตัดภาพเช่นนี้ไม่ควรทำ ควรให้ภาพแรกเห็นรถเคลื่อนออกไปเล็กน้อยก่อนแล้วจึงตัดไปเป็นภาพรถแล่นในถนน จึงจะได้ภาพที่สมบูรณ์

- ควรรักษาทิศทางของการเคลื่อนไหว การตัดภาพผู้แสดงที่เคลื่อนไปทางซ้ายหรือขวา เข้าหาหรือถอยห่าง ล้วนแล้วแต่มีความหมายซึ่งเราควรรักษาทิศทางดังกล่าวเอาไว้ อย่างเช่นผู้ชายกับผู้หญิงกำลังเดินเข้ามาหากัน ถ้าเราให้ซอตแรกเป็นภาพผู้ชายเดินหันหน้าทางขวา ตัดไปอีกซอตหนึ่งเป็นภาพของผู้หญิงเดินหันหน้าไปทางขวาเช่นเดียวกัน เช่นนี้ก็จะทำให้ดูเหมือนว่าผู้ชายเดินตามผู้หญิง หรือไม่ก็ผู้หญิงเดินตามผู้ชาย ซึ่งจริงๆ แล้ว ในซอตที่สองต้องเป็นภาพผู้หญิงที่เดินไปทางซ้าย จึงจะเป็นทิศทางที่ถูกต้อง หรืออีกตัวอย่างหนึ่งก็เช่น ซอตแรกผู้ชายคนหนึ่งกำลังเดินอยู่ แล้วเขาก็หันไปเห็นเพื่อนๆ ของเขา กำลังคุยกันอยู่ทางด้านซ้าย ผู้ชายคนนั้นจึงเดินไปทางซ้าย ตัดไปเป็นภาพเพื่อนๆ กำลังคุยกันอยู่แล้วผู้ชายคนนั้นก็เดินเข้ามาทางขวา เช่นนี้เป็นการรักษาทิศทางของการเคลื่อนไหวที่ถูกต้อง ทำให้ผู้ชมไม่รู้สึกขัดๆ หรือกระตุก

2. เฟด (Fade)

2.1 เฟดเข้า (Fade In) เริ่มจากภาพดำแล้วค่อยๆ เห็นภาพชัดขึ้นเรื่อยๆ จนเห็นชัดเต็มที่ ควรใช้ในการเริ่มการแสดงผล เป็นการเปิดฉาก

2.2 เฟดออก (Fade Out) จากภาพที่เห็นชัดเต็มที่อยู่แล้วค่อยๆ จางลงเรื่อยๆ จนกลายเป็นภาพดำ เป็นการแสดงถึงการสิ้นสุดของการแสดงในฉากนั้น และเป็นการสิ้นสุดอย่างราบเรียบ

2.3 เฟดออกแล้วเฟดเข้า (Fade Out-In) เป็นการตัดต่อด้วยการเฟดภาพแรกออกแล้วเฟดภาพที่สองเข้ามาแทนที่ ใช้ในการแสดงการเปลี่ยนเวลาและสถานที่หรือใช้ในการแสดงให้เห็นว่า เรื่องราวในตอนกลางของเหตุการณ์ถูกตัดข้ามไป เพราะไม่มีความสำคัญไม่น่าสนใจ หรืออาจจะใช้กับภาพที่เคลื่อนไหวอย่างรวดเร็ว เช่น ภาพแรกเป็นภาพรถแข่งที่กำลังแล่นอย่างรวดเร็ว จากนั้นก็เฟดออก แล้วเฟดเข้าเป็นภาพรถคันแรกเข้าสู่เส้นชัย เป็นต้น

3. ภาพจางซ้อน (Dissolve)

เป็นการผสมระหว่างภาพเฟดเข้าและเฟดออก โดยเราให้ภาพหนึ่งเฟดออกในขณะที่ภาพต่อไปเฟดเข้ามา ในตอนปลายของภาพแรก ซ้อนกับตอนต้นของภาพที่สองเล็กน้อย การตัดต่อภาพเช่นนี้เป็นการตัดต่อที่ราบเรียบ ทำให้เกิดความนุ่มนวล สบายตา ไม่ทำให้อารมณ์ของผู้ชมสะดุด ซึ่งการทำภาพจางซ้อนนี้ทำได้ทั้งอย่างรวดเร็วและอย่างช้า

3.1 ภาพจางซ้อนอย่างรวดเร็ว เป็นการแสดงให้เห็นการกระทำซึ่งเหมือนกันหรือแสดงให้เห็นว่าทั้งสองภาพเป็นเหตุการณ์ซึ่งอยู่ในช่วงเวลาเดียวกัน

3.2 ภาพจางซ้อนอย่างช้า เป็นการแสดงว่ามีการเปลี่ยนเวลาและสถานที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งแสดงถึงเวลาซึ่งผ่านไป แสดงถึงความเจริญวัย เช่น จากเด็กเป็นผู้ใหญ่ หรืออาจจะใช้เมื่อต้องการย้อนเวลากลับไปสู่เหตุการณ์ในอดีต เช่น ภาพแรกเป็นภาพผู้ชายกำลังคิด Dissolve ไปเป็นภาพเหตุการณ์ในตอนเด็กของผู้ชายคนนั้น เป็นต้น นอกจากนั้น การตัดต่อด้วยวิธีนี้อาจจะใช้ในการแสดงถึงกรก้าวหน้าของเหตุการณ์หรือการกระทำ เช่น ภาพแรกเป็นภาพผู้หญิงกำลังปอกเปลือกผลไม้ Dissolve ไปเป็นภาพผลไม้ที่ปอกเปลือกเอาไว้เรียบร้อยแล้ววางอยู่ในจาน เป็นต้น และสิ่งที่ควรระวังก็คือ ไม่ควรใช้ภาพจางซ้อนในช่วงกลางของการกระทำ

4. กวาดภาพ (Wipe)

เป็นการใช้เทคนิคพิเศษในการทำให้ภาพหนึ่งเข้ามาแทนที่อีกภาพหนึ่งด้วยการกวาด แหวก แทรก เลื่อน หมุน ฯลฯ โดยให้มีลักษณะรูปร่างที่แปลกตา โดดเอนมากมาย มักใช้กับการกระทำที่สนุกสนาน ปกปิด ซ่อนเร้น เป็นการช่วยดึงดูดความสนใจของผู้ชม แต่ก็อาจจะทำลายมิติในภาพได้ ดังนั้นการกวาดภาพจึงมักนิยมใช้ในรายการประเภทต่างๆ เช่น รายการเพลง คอนเสิร์ต รายการเกมโชว์ และอื่นๆ ยกเว้นรายการการแสดงละคร

5. ซ้อนภาพ (Superimpose)

เป็นการนำภาพสองภาพมาซ้อนกันทำได้ 2 ลักษณะ คือ

5.1 การซ้อนให้ภาพหนึ่งทับอีกภาพหนึ่ง เช่น ภาพของผู้หญิงคนหนึ่งเดินอยู่หน้าฉากที่มีด ซ้อนกับภาพของชายทะเล ภาพที่เราเห็นจะเป็นภาพผู้หญิงเดินอยู่ที่ชายทะเล

5.2 ซ้อนให้เห็นภาพทั้งสองที่ซ้อนกันอยู่พร้อมกัน ใช้ในการแสดงถึงความคิดหรือความฝัน เช่น ภาพคนกำลังหลับ ซ้อนกับภาพเหตุการณ์ในความฝัน ผู้ชมจะสามารถเข้าใจได้ว่าคนๆ นั้นกำลังฝัน

6. มอนตาจ (Montage)

เป็นการแสดงภาพหลายๆ ภาพเรียงต่อกันอย่างรวดเร็ว โดยให้เห็นภาพแต่ละภาพในช่วงเวลาที่สั้นมาก ซึ่งอาจจะใช้วิธีตัดภาพ หรือเลื่อนหรือซ้อนภาพก็ได้ ยกตัวอย่างเช่น ถ้าเราพูดถึง

การแข่งขันกีฬาประเภทต่างๆ ก็อาจจะให้เป็นภาพกีฬาฟุตบอล บาสเกตบอล เทนนิส แบดมินตัน ฯลฯ เรียงเข้ามาอย่างรวดเร็ว เป็นต้น

7. แบ่งจอภาพ (Split-Screen)

เป็นกลวิธีในการแยกภาพออกเป็น 2 ส่วนหรือมากกว่า ซึ่งในแต่ละส่วนจะเสนอเรื่องราวของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสถานที่ต่างกัน แต่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เช่น เหตุการณ์ที่ผู้แสดง 2 คน กำลังพูดคุยกันทางโทรศัพท์ เราก็ใช้วิธีแบ่งจอภาพเป็น 2 ส่วน แล้วเสนอภาพของผู้แสดงทั้งสองคนในแต่ละส่วน เป็นต้น

8. แช่ภาพ (Freeze)

เป็นการหยุดภาพเดี่ยวเอาไว้หนึ่งๆ ระยะเวลาหนึ่งซึ่งจะนานแค่ไหนก็ได้แต่ผู้ติดต่อเพราะไม่มีกำหนดตายตัวว่า จะต้องแช่ภาพเอาไว้ยาวนานเท่าไร การแช่ภาพนี้นิยมใช้ในตอนจบของฉากหรือเมื่อจบรายการ อย่างเช่น ถ้าเป็นละครจะใช้เมื่อต้องการให้ผู้ชมเห็นภาพที่แสดงถึงอารมณ์ของตัวละครที่น่าสนใจ น่าตื่นเต้น หรือน่าหวาดกลัว ฯลฯ อีกทั้งยังเป็นการทิ้งท้ายให้ผู้ชมคาดเดาเหตุการณ์ต่อจากนั้นไปเอง ซึ่งผู้ชมจะสามารถคาดเดาได้ ยกตัวอย่างเช่น ละครที่เสนอเรื่องเกี่ยวกับภูตผีหรือเรื่องเวีนลับ ซึ่งในตอนจบ ตัวเอกกำลังจะถูกผีฆ่าตาย ตัวเอกพยายามหนีหัวซุกหัวซุนแต่ในที่สุดเมื่อตัวเอกหันมาอีกทีก็เจอผี ตัวเอกทำหน้าตกใจกลัวสุดขีด ตอนนี้จะแช่ภาพระยะใกล้ ที่ใบหน้าของตัวเอกเอาไว้ เป็นการทิ้งท้ายให้ผู้ชมเห็นว่า ตัวเอกต้องตายแน่ โดยไม่จำเป็นต้องเสนอภาพต่อจากนี้อีก

9. ไอริส (Iris)

เป็นการเสนอภาพโดยเริ่มจากการให้เห็นภาพเป็นรูปร่างกลมเล็กๆ แล้วค่อยๆ ขยายใหญ่ขึ้นจนเห็นเต็มจอภาพ ซึ่งใช้ในการเริ่มฉากใหม่หรืออาจจะเป็นการให้ภาพที่เห็นเต็มจอมาก่อนแล้วค่อยๆ ถูกปิดด้วยวงกลม จมหายไปจากจอภาพ ซึ่งก็ใช้ในการปิดฉาก ซึ่งการเชื่อมภาพแบบนี้จะใช้ได้กับรายการบางประเภทเท่านั้น เช่น รายการเกมโชว์ รายการตอบปัญหา รายการกีฬาที่มีบ้าง แต่เป็นส่วนน้อย แต่สำหรับละครและสารคดีนั้นมักไม่นิยมใช้การเชื่อมภาพแบบนี้

เวลาที่ควรเปลี่ยนชอต

การรู้ว่าเมื่อใดควรเปลี่ยนชอต เป็นเรื่องที่สำคัญสำหรับผู้ติดต่อ ซึ่งในเรื่องนี้ส่วนใหญ่แล้วจะขึ้นกับดุลยพินิจของผู้ติดต่อเอง แต่อย่างไรก็ตาม ก็มีหลักที่สำคัญๆ ที่ควรคำนึงถึงในการเปลี่ยนชอต ดังนี้

1. เพื่อให้เห็นสิ่งใหม่

เราจะตัดภาพเมื่อเราต้องการเสนอสิ่งใหม่ให้ผู้ชมเห็น อย่างเช่น รายการที่เสนอการปรุงอาหาร ภาพเดิมเราเสนอภาพพิธีกรกำลังแนะนำแม่บ้านให้ผู้ชมรู้จัก และก็คุยกันนิดหน่อยว่า

วันนี้จะทำอาหารอะไร เมื่อถึงเวลาที่แม่บ้านแนะนำเครื่องปรุงต่างๆ ที่ใช้ในการปรุงอาหาร เราก็คงจะตัดไปเป็นภาพระยะใกล้ของเครื่องปรุงต่างๆ ที่แม่บ้านกำลังแนะนำ หรือในขณะที่แม่บ้านกำลังปรุงอาหารให้ชม ก็ต้องมีการตัดไปเป็นภาพระยะใกล้ของอาหารที่กำลังปรุงอยู่ด้วย เป็นต้น

2. เพื่อให้เห็นมุมมองที่ต่างกันออกไป

เราจะตัดภาพจากภาพหนึ่งไปยังอีกภาพหนึ่ง เมื่อเราเห็นว่าเราน่าจะให้ผู้ชมได้เห็นอะไรที่ต่างไปจากเดิม ซึ่งอาจจะเห็นชัดแต่เป็นคนละด้าน คนละมุม ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ชมได้เห็นความแปลกหรือความสำคัญอย่างอื่นบ้าง ยกตัวอย่างเช่น รายการกีฬา เราจะต้องพยายามเสนอภาพแข่งขันกีฬาในหลายๆ มุม พยายามใช้ภาพที่มีมุมที่ผู้ชมจะสามารถมองเห็นการแข่งขันได้อย่างชัดเจน เช่น กีฬาชกมวย บางภาพกรรมการอาจจะเข้ามายืนยันการชกนักมวยทั้งสองพอดี เราก็ต้องตัดไปเป็นภาพจากมุมอื่นที่ไม่มีกรรมการยืนบัง แต่ทั้งนี้ก็ต้องระวังไม่ให้เกิดภาพกระโดดด้วย

3. เมื่อชอตนั้นมีบางสิ่งมากระทบหรือดึงดูดความสนใจความอยากรู้อยากเห็น

เมื่อภาพเดิมเป็นภาพของชายคนหนึ่งกำลังอ่านหนังสือพิมพ์อยู่ที่เก้าอี้ ทันใดนั้นก็มียิ่งคนอีกคนร้องเรียกชายคนนั้นหันไปมองต่อนั่นเองที่เราควรจะตัดภาพไปเป็นภาพของคนที่มาเรียก เพราะผู้ชมย่อมอยากรู้อะไรมาเรียก

4. เมื่อมีปฏิกิริยาตอบโต้

เมื่อเราต้องการให้ผู้ชมเห็นถึงปฏิกิริยาตอบโต้ของชัคเจอร์หรือกลุ่มชัคเจอร์ที่มีต่อเรื่องราวที่เกิดขึ้น อย่างเช่น รายการละคร ภาพเดิมเป็นภาพที่มีผู้ชายคนหนึ่งเข้ามาหาผู้หญิงคนหนึ่ง ซึ่งอยู่ในห้อง ชายคนนั้นนำข้าวมาบอกว่าพ่อของเธอประสบอุบัติเหตุเสียชีวิต ตอนนี้ผู้หญิงยอมเป็นผู้ที่มีปฏิกิริยาต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเรื่อง เราก็ควรจะตัดไปเป็นภาพระยะใกล้ใบหน้าของผู้หญิงที่กำลังแสดงให้เห็นอารมณ์เศร้า เสียใจ หรืออารมณ์อื่นๆ แล้วแต่บทบาทของตัวละครตัวนั้น

การประเมินรายการ

วสันต์ อดิศักดิ์ (2533) ได้กล่าวถึงการประเมินรายการไว้ว่า การประเมินรายการเป็นการศึกษาว่าเทปวีดิทัศน์ที่ผลิตขึ้นมานั้นมีประสิทธิภาพเพียงใดต่อกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งทำได้ 2 รูปแบบ คือ

1. การประเมินด้วยผู้เชี่ยวชาญ โดยจัดตั้งคณะผู้เชี่ยวชาญขึ้นเป็นผู้ประเมินเทปวีดิทัศน์ชุดที่ผลิตขึ้น ผู้เชี่ยวชาญชุดนี้ควรประกอบด้วย นักวัดและประเมินผล ผู้เชี่ยวชาญด้านโทรทัศน์นักเทคโนโลยีและการสื่อสารการศึกษา บุคคลเหล่านี้จะร่วมกันวิเคราะห์ในการปรับปรุงเทปวีดิทัศน์ให้ดียิ่งขึ้น

2. การประเมินโดยการทดลอง เป็นการนำเอาเทปวีดิทัศน์ที่ผลิตขึ้นไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมายและวัสดุ ว่าเขาบรรลุหรือผ่านวัตถุประสงค์ที่วางไว้หรือไม่

ไพโรจน์ ติรณธนากุล และนิพนธ์ ศุภศรี (2528) ได้กล่าวว่า การประเมินรายการมีความสำคัญมาก เพราะจะชี้ให้เห็นว่ารายการที่จัดทำขึ้นดีหรือไม่ โดยทั่วไปการประเมินผลจะทำ 2 ครั้ง คือ

1. การประเมินขณะผลิตรายการซึ่งเรียกว่า “การประเมินผลการผลิต” ช่วงที่เหมาะสมสำหรับการประเมิน คือ หลังจากเขียนโครงร่าง เขียนบท หรือหลังจากการบันทึกรายการเป็นระยะๆ ผู้ประเมินผลควรเป็นตัวยุติเขียนบท ผู้ร่วมงาน ผู้เชี่ยวชาญด้านโสตทัศนศึกษา และหรือผู้เชี่ยวชาญด้านการสื่อสาร นอกจากนี้ก็ควรปรึกษาหารือผู้ที่มีพื้นฐานความรู้ทางการศึกษาด้านการสื่อสารและด้านเนื้อหาวิชาด้วย

2. การประเมินผลหลังจากการทำสิ้นสุดลงแต่ก่อนการใช้งานจริงซึ่งเรียกว่า “การประเมินรายการ” โดยจะเสนอรายการให้ผู้ชมกลุ่มเล็กๆ ดูก่อนแล้วทำการประเมินผลจาก 3 รูปแบบ

2.1 การสังเกตผู้ชม

2.2 การทดสอบรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา

2.3 การใช้แบบทดสอบหรือแบบประเมิน

อาจกล่าวได้ว่า การประเมินเป็นการวัดดูว่ารายการที่ผลิตตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ต้องแก้ไขอย่างไรบ้างโดยจะนำเทปวีดิทัศน์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินและนำไปให้กลุ่มเป้าหมายจำนวนหนึ่งดูและนำข้อผิดพลาดมาแก้ไข

จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่าขั้นตอนกระบวนการผลิตวีดิทัศน์ ต้องเริ่มจากการรวบรวมข้อมูลเนื้อหาข้อเรื่องที่จะทำการผลิตก่อนว่ามีข้อมูลมากน้อยเพียงไร ข้อมูลมีความทันสมัยเป็นปัจจุบันหรือไม่ เมื่อได้ข้อมูลที่ต้องการครบถ้วนแล้ว จึงลงมือเขียนบทวีดิทัศน์จากข้อมูลที่มีอยู่ เมื่อได้บทวีดิทัศน์แล้ว ก็เตรียมการผลิตวีดิทัศน์โดยวางแผนการทำงานว่าต้องใช้อุปกรณ์ใดบ้าง ติดต่อบุคคลหรือสถานที่ที่จะทำการถ่ายทำ ฯ จากนั้นถึงขั้นตอนการถ่ายทำตามบทวีดิทัศน์ เมื่อได้ภาพตามบทที่ได้เขียนไว้เรียบร้อยแล้ว จึงนำตัดต่อและบันทึกเสียงและผลิตออกมาเป็นวีดิทัศน์ และทำการประเมินสื่อก่อนนำไปใช้จริง

เอกสารเกี่ยวกับหมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตร

บ้านรวมมิตร หมู่บ้านริมแม่น้ำกก ห่างจากตัวเมืองเชียงใหม่ประมาณ 19 กิโลเมตร มีธรรมชาติที่สวยงาม ชีวิตความเป็นอยู่สงบและเรียบง่าย ประกอบด้วยชนเผ่าอาศัยอยู่ร่วมกันอย่างฉันท์มิตรหลากหลายอันเป็นที่มาของชื่อ หมู่บ้าน “รวมมิตร” ไม่ว่าจะเป็น กะเหรี่ยง อาข่า ม้ง เย้า

ลีสซอ และคนเมืองความหลากหลายของชนเผ่าจึงมีผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะของแต่ละชนเผ่า โดยเฉพาะผ้าทอต่างๆ อันสวยงาม สามารถซื้อหาไปตกแต่งเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย หรือเป็นของฝากของที่ระลึก ก็ดูมีค่า ประกอบกับกิจกรรมท่องเที่ยวทางธรรมชาติด้วยพาหนะ “ช้าง” หรือ “เกวียน” ทำให้บ้านรวมมิตรเป็นที่รู้จักของชาวไทยและชาวต่างประเทศ จังหวัดจึงคัดเลือกให้เป็น “หมู่บ้านหัตถกรรมและท่องเที่ยว OTOP ประจำปี 2549”

สถานที่ตั้งของหมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตร

บ้านรวมมิตร ตั้งอยู่หมู่ที่ 2 ตำบลแม่ยาว อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย มี 184 ครัวเรือน จำนวนประชากร 841 คน ชาย 420 คน หญิง 421 คน (ปี 2549) ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพด้านการเกษตร และจำหน่ายสินค้าแก่นักท่องเที่ยว และที่รู้จักกันมากคือ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในรูปแบบของทัวร์ ช้างหรือนั่งหลังช้าง ทัวร์เกวียน หรือการนั่งเกวียนเที่ยวชมธรรมชาติที่สวยงามและวิถีชีวิตชนเผ่าต่างๆ เนื่องจากบ้านรวมมิตรเป็นหมู่บ้านที่ติดลำน้ำกกและมีป่าไม้อุดมสมบูรณ์ ในหมู่บ้านรวมมิตรมีช้างจำนวน 30 เชือก เกวียนจำนวน 10 เล่ม ไว้บริการนักท่องเที่ยว

การเดินทางไปบ้านรวมมิตร

สามารถเดินทางไปได้ 2 ทาง คือ

1. ทางบก มีถนนลาดยางสามารถใช้ได้ทุกฤดูกาลระยะทางจากตัวเมืองเชียงราย ประมาณ 19 กม.
2. ทางน้ำ คือ โดยเรือหางยาว (8-10 คน) จากท่าเรือเชิงสะพานแม่ฟ้าหลวง ทวนน้ำขึ้นไปตามลำน้ำแม่กก ผ่านทัศนียภาพที่สวยงาม ใช้เวลาเดินทางประมาณ 40 นาที (ค่าโดยสารประมาณลำละ 700 บาท)

สถานที่ติดต่อ สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ยาว โทร. 053-737359-11
สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมืองเชียงราย โทร. 053-717445, 053-717257 สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเชียงราย โทร. 053-711602, 053-744044 (<http://www.maeyaomail.com>)

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

(Materials and Methods)

วิธีการดำเนินการศึกษา

1. ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์

รวบรวมและศึกษาเอกสารข้อมูลเกี่ยวกับวิถีทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์จากแหล่งข้อมูลต่างๆ

ศึกษารูปแบบและกระบวนการผลิตสื่อวิถีทัศน์การประชาสัมพันธ์เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ เพื่อเป็นแนวทางในการผลิตวิถีทัศน์การประชาสัมพันธ์ที่ถูกต้องได้อย่างเป็นขั้นเป็นตอน เช่น ขั้นตอนการวางแผน การเตรียมถ่ายทำ การผลิต การผลิตหลังการถ่ายทำ ซึ่งแต่ละขั้นตอนนี้มีรายละเอียดให้ศึกษาเพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติจริง

ศึกษาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ใช้สำหรับตัดต่อภาพเพื่อผลิตงาน ดิจิทัล

1.1 โปรแกรม Adobe Premiere Pro 2 เป็นโปรแกรมที่ใช้ในการตัดต่อภาพ

1.2 โปรแกรม Adobe Photoshop CS 2 เพื่อใช้ในการตกแต่งภาพที่จะนำไปใช้เป็นภาพกราฟิก และใช้ในการออกแบบกล่องบรรจุภัณฑ์ (ปก CD/กล่องCD) ให้มีความสวยงามและเหมาะสมกับชิ้นงานวิถีทัศน์ชุดนี้

1.3 โปรแกรม Nero Star Smart เพื่อใช้ในการทำปกบรรจุภัณฑ์ (ปก CD/กล่อง CD) เป็นโปรแกรมที่ใช้งานง่ายภาพที่ออกมามีความชัดและสวยงาม

2. ขั้นตอนการวางแผนและออกแบบสื่อประชาสัมพันธ์

วางโครงเรื่อง จัดหมวดหมู่และลำดับเนื้อหา เริ่มวางโครงเรื่อง และรูปแบบของรายการ เรื่องวิถีทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศูนย์ศิลปาชีพบางไทร ตามข้อมูลที่ได้รับและค้นคว้ามา โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 รูปแบบของรายการ จะเป็นวิถีทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์ ความยาว 10 นาที ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมในการรับชมวิถีทัศน์การประชาสัมพันธ์ โดยวิถีทัศน์นี้จะให้ชื่อว่า วิถีทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์หมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตร ซึ่งจะนำเสนอข้อมูลของหมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตร ดังนี้

- ข้อมูลการท่องเที่ยวหมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตร
- ราคาและเส้นทางทัวร์ข้างหมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตร

2.2 บทบรรยายวีดิทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวหมู่บ้านกระเหียงรวมมิตร ถือว่าเป็นขั้นตอนสำคัญมากเลยทีเดียวในการผลิตสื่อวีดิทัศน์รูปแบบการประชาสัมพันธ์ในครั้งนี้เพราะเรื่องราวต่างๆ ที่นำมาเสนอนั้นเป็นถ้อยคำที่เป็นจริงจากการศึกษาข้อมูลที่มีอยู่ แล้วนำมาเขียนเป็นเรื่องราวที่จะนำเสนอจนเสร็จสมบูรณ์ในการทำวีดิทัศน์การประชาสัมพันธ์

2.3 ออกแบบหน้าปกของกล่องบรรจุภัณฑ์ (ปก CD/กล่องCD)

3. ขั้นตอนการผลิตและพัฒนาสื่อ

3.1 การถ่ายทำ เริ่มถ่ายภาพตามลำดับขั้นตอนของบท ที่ได้วางไว้และถ่ายภาพเพื่อในการประกอบในบทบรรยายหรือบทสคริปต์ ที่ได้จัดทำไว้

3.2 บันทึกเสียง ทำการบันทึกเสียงบรรยายตามสคริปต์บรรยายที่ได้จัดทำไว้เพื่อที่จะนำไปตัดต่อให้สมบูรณ์โดยใช้ห้องอัดเสียงและเครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ ในห้องสตูดิโอ

3.3 ตัดต่อ ลำดับภาพและเนื้อหา นำภาพที่ได้จากการถ่ายทำจริงของแต่ละภาพมาลำดับภาพและทำการตัดต่อให้ได้ตามที่วางแผนไว้ หรือตามโครงเรื่องของวีดิทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์ พร้อมกับใส่เสียงบรรยายที่อัดไว้มาวางให้ตรงกับภาพ และใส่เพลงบรรเลงประกอบ

3.4 บันทึกสื่อวีดิทัศน์ที่ผลิตเสร็จแล้วลงแผ่น DVD และบรรจุลงในกล่องบรรจุภัณฑ์ เมื่อตัดต่อเสร็จเรียบร้อยแล้วตามเนื้อหาที่กำหนด ก็ทำการบันทึกลงในแผ่น DVD จำนวน 3 แผ่น และบรรจุลงในกล่องบรรจุภัณฑ์

4. ขั้นตอนการพัฒนาแบบประเมิน

การสร้างแบบประเมินคุณภาพวีดิทัศน์ ศึกษาข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบประเมินด้านต่างๆ สร้างแบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญ มีรายละเอียดดังนี้

แบบประเมินคุณภาพด้านผลิตสื่อ ประกอบด้วย

4.1 ความเหมาะสมของภาพ

(1) ความคมชัด

(2) สีสีนของภาพ

4.2 ความเหมาะสมของเสียง

(1) ความชัดเจนของเสียงบรรยาย

(2) จังหวะในการบรรยาย

(3) การบรรยายถูกต้องตามภาษาและอักษร

(4) ความเหมาะสมของดนตรีประกอบ

(5) ความชัดเจนของเสียงดนตรี

(6) ความเหมาะสมของเสียงบรรยายกับดนตรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 4.3 ความเหมาะสมตัวอักษรและกราฟิก
- (1) ขนาดของตัวอักษร
 - (2) สีของตัวอักษร
 - (3) รูปแบบของตัวอักษร
 - (4) กราฟิกของไตเติ้ลและเครดิต
- 4.4 ความเหมาะสมการตัดต่อลำดับภาพ
- (1) ความต่อเนื่องของการลำดับภาพ
 - (2) เทคนิคการตัดต่อภาพ
 - (3) ความสอดคล้องของภาพกับคำบรรยาย
- 4.5 ความเหมาะสมของเวลา
- (1) เวลาในการนำเสนอโดยรวม
- 4.6 ความเหมาะสมของบรรจุภัณฑ์
- (1) ความเหมาะสมของบรรจุภัณฑ์
 - (2) ความเหมาะสมของสีบรรจุภัณฑ์
 - (3) ความเหมาะสมของตัวอักษร
- 4.7 ความเหมาะสมของการนำไปใช้
- (1) ความน่าสนใจของวีดิทัศน์
 - (2) ความเหมาะสมของการนำไปเผยแพร่
- 4.8 ความเหมาะสมของวีดิทัศน์โดยรวม

5. การประเมินคุณภาพวีดิทัศน์

ขั้นตอนการประเมินคุณภาพได้มาจากผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตสื่อ

การประเมินคุณภาพวีดิทัศน์ด้านสื่อ

นำวีดิทัศน์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพด้านการผลิตสื่อจำนวน 3 ท่าน คือ

- ผศ.ดร. สมศักดิ์ คุณาสรรค์เวช วุฒิการศึกษา ปริญญาเอก อาชีพ รับราชการ

ตำแหน่งอาจารย์

- ผศ. สุขุมภรณ์ ชันศรี วุฒิการศึกษาปริญญาโท อาชีพ รับราชการ ตำแหน่งอาจารย์

- นายเลิศฤทธิ์ ทรัพย์เฉลิม วุฒิปริญญาตรี อาชีพ นักศึกษาปริญญาโท

หากผลการประเมินอยู่ในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.40 ขึ้นไป จึงจะนำไปทดลองใช้
เพื่อการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ต่อไปได้

การแปลผลและวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติที่ใช้

ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลของ การประเมินคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตสื่อ ในการรับชมวีดิทัศน์ ค่าสถิติที่ใช้คือ

ค่าเฉลี่ย

$$\bar{X} = \frac{\sum X_i}{N}$$

\bar{X} = ค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของสื่อ

$\sum X_i$ = ผลของคะแนนที่ทำการประเมิน

N = จำนวนผู้ประเมิน

2. การแปลผล

การให้คะแนนในการประเมินด้านต่างๆ ได้แบ่งการให้คะแนนออกเป็น 5 ระดับดังนี้

5	หมายถึง	ดีมาก
4	หมายถึง	ดี
3	หมายถึง	ปานกลาง
2	หมายถึง	น้อย
1	หมายถึง	น้อยที่สุด

3. เกณฑ์ในการแปลผลข้อมูล

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยของการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แบ่งการให้คะแนนออกเป็น 5 ระดับ ซึ่งมีความหมายดังนี้ (Likert, 1961)

4.20 – 5.00 = ดีมาก

3.40 – 4.19 = ดี

2.60 – 3.39 = ปานกลาง

1.80 – 2.59 = น้อย

1.00 – 1.79 = น้อยที่สุด (ต้องปรับปรุง)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การประเมินคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญและด้านการผลิตสื่อ โดยใช้แบบสอบถามแล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย นำเสนอในรูปแบบตารางอภิปรายและแปลผลโดยการบรรยาย ถ้าค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางลงมาโดยมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.39 ลงมาให้ นำวิดิทัศน์นั้นมาปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตสื่อ จนกว่าค่าเฉลี่ยคุณภาพของสื่ออยู่ในระดับดี (3.40) ขึ้นไป จึงจะสามารถนำไปใช้งานตามวัตถุประสงค์ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรณีใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้นนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ภาพที่ 1 ภาพแสดงขั้นตอนกระบวนการผลิตสื่อวีดิทัศน์
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการวิจัย

(Results)

ผลการวิจัย

จากการผลิตรีดิทช์นเพื่อการประชาสัมพันธ์ การท่องเที่ยวบ้านกระเหรี่ยงรวมมิตรได้นำรีดิทช์นให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตสื่อจำนวน 3 คน ประเมินความเหมาะสมของสื่อวีดิทัศน์ได้ผลประเมินดังนี้จาก (ตารางที่ 1)

ความเหมาะสมของภาพอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยโดยรวม 3.81 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความชัดของภาพ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.33 สีส่วนของภาพ อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33

ความเหมาะสมของเสียง อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยโดยรวม 3.77 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความชัดของเสียงบรรยาย อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 จังหวะในการบรรยาย อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.33 การบรรยายถูกต้องตามภาษาและอักษร อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 ความเหมาะสมของดนตรีประกอบ อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 ความชัดเจนของเสียงดนตรี อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 ความเหมาะสมของเสียงบรรยายกับดนตรี อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00

ความเหมาะสมของตัวอักษรและกราฟิก อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยโดยรวม 3.55 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ขนาดของตัวอักษร อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 สีของตัวอักษร อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 รูปแบบของตัวอักษร อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 กราฟิกของไตเติ้ลและเครดิต อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00

ความเหมาะสมของการตัดต่อลำดับภาพ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.22 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความต่อเนื่องของการลำดับภาพ มีอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 เทคนิคการตัดต่อภาพ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 ความสอดคล้องของภาพและคำบรรยาย อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67

ความเหมาะสมของเวลา พบว่าเวลาในการนำเสนอโดยรวมอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00

ความเหมาะสมของบรรจุภัณฑ์ อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.67 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความเหมาะสมของบรรจุภัณฑ์ อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 ความเหมาะสมของสีบรรจุภัณฑ์ อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 ความเหมาะสมของตัวอักษร อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00

ความเหมาะสมของการนำไปใช้ อยู่ในระดับดีมีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.67 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความน่าสนใจของวิดีโอ อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 ความเหมาะสมของการนำไปเผยแพร่ อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67

ตารางที่ 1 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของสื่อวิดีโอ

หัวข้อการประเมิน	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ระดับความคิดเห็น
ภาพ		
1. ความชัดเจนของภาพ	3.33	ปานกลาง
2. สีสีนของภาพ	4.33	ดีมาก
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	3.81	ดี
เสียง		
1.ความคมชัดของเสียงบรรยาย	3.67	ดี
2.จังหวะในการบรรยาย	3.33	ปานกลาง
3.การบรรยายถูกต้องตามภาษาและอักษร	3.67	ดี
4.ความชัดเจนของเสียงดนตรีประกอบ	3.67	ดี
5.ความชัดเจนของเสียงดนตรี	4.55	ดีมาก
6.ความเหมาะสมของเสียงบรรยายกับดนตรี	4.00	ดี
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	3.77	ดี
ตัวอักษรและกราฟิก		
1.ขนาดของตัวอักษร	3.00	ปานกลาง
2.สีของตัวอักษร	3.00	ปานกลาง
3.รูปแบบของตัวอักษร	3.67	ดี
4.กราฟิกของไตเติ้ลและเครดิต	4.00	ดี
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	3.55	ดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 แสดงผลการประเมินคุณภาพวิดีโอโดยรวม(ต่อ)

หัวข้อการประเมิน	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ระดับความคิดเห็น
ลำดับภาพ		
1.ความต่อเนื่องของการลำดับภาพ	3.00	ปานกลาง
2.เทคนิคการตัดต่อ	3.00	ปานกลาง
3.ความสอดคล้องของภาพกับคำบรรยาย	3.67	ดี
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	3.22	ปานกลาง
ความเหมาะสมของเวลา		
1.เวลาใช้ในการนำเสนอโดยรวม	4.00	ดี
บรรจุภัณฑ์		
1.ความเหมาะสมของบรรจุภัณฑ์	3.67	ดี
2.ความเหมาะสมของสีบรรจุภัณฑ์	3.67	ดี
3.ความเหมาะสมของตัวอักษร	3.00	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	3.67	ดี
ความเหมาะสมของการนำไปใช้		
1.ความน่าสนใจของวิดีโอ	3.67	ดี
2.ความเหมาะสมของการนำไปเผยแพร่	3.67	ดี
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	3.67	ดี

ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิต

1. ภาพที่นำมาใช้ซ้ำมากเกินไป
2. ระยะเวลาภาพนานเกินไป
3. ภาพไม่สอดคล้องกับคำบรรยาย
4. เนื่องจากเป็น VTR น่าจะมีภาพเคลื่อนไหวมากกว่านี้ส่วนใหญ่จะเป็นภาพซ้ำมาก

อาจจะหาภาพธรรมชาติมาประกอบเพิ่มเติม

บทที่ 5
วิจารณ์ และสรุปผลการศึกษา
(Conclusion)

สรุปผลการศึกษา

จากการผลิตวีดิทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวหมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตร มีผลการศึกษาดังนี้

กระบวนการผลิตวีดิทัศน์

จากการศึกษาโครงการผลิตวีดิทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว หมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตร ในครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ทำการค้นคว้าข้อมูลของหมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตร แล้วจึงนำไปสู่กระบวนการผลิตเพื่อให้ได้มาซึ่งวีดิทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์หมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตร

โดยในกระบวนการผลิตได้ทำการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการผลิตสื่อวีดิทัศน์และข้อมูลของหมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตรและออกพื้นที่ไปยังหมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตร ที่จังหวัดเชียงราย เพื่อศึกษาเก็บข้อมูลอย่างละเอียด พร้อมทั้งไปปรึกษากับผู้นำหมู่บ้าน และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการท่องเที่ยวในหมู่บ้าน เพื่อวางขอบเขตเนื้อหาของวีดิทัศน์ จากนั้นนำข้อมูลทั้งหมดที่ได้กลับมาศึกษาถึงความเป็นไปได้ในการผลิตวีดิทัศน์ว่าสามารถทำได้ครอบคลุมกับความต้องการเพียงไร เมื่อพิจารณาเสร็จเรียบร้อยแล้วทำการเขียนบทวีดิทัศน์โดยให้มีเนื้อหาครบถ้วนตามวัตถุประสงค์และความต้องการของนักท่องเที่ยว ทั้งนี้ความยาวของวีดิทัศน์ 10 นาที นำบทที่ได้มาวางแผนการถ่ายทำวีดิทัศน์เพื่อให้ได้ภาพตรงกับความหมายมากที่สุด และเริ่มการถ่ายทำโดยใช้กล้องระบบดิจิทัล Sony Handy cam DVD และเริ่มทำการบันทึกเสียงไปด้วย จากนั้นนำภาพที่ได้ทั้งหมดมาทำการตัดต่อโดยใช้ระบบดิจิทัลวีดิโอผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์ เมื่อตัดต่อเสร็จเรียบร้อยแล้วแปลงไฟล์และบันทึกลงแผ่น DVD บรรจุลงในกล่องบรรจุภัณฑ์เมื่อผลิตเสร็จเป็นวีดิทัศน์ได้นำเอาวีดิทัศน์ที่สมบูรณ์ไปประเมินให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ประเมินคุณภาพของสื่อวีดิทัศน์ต่อไป

การประเมินสื่อวีดิทัศน์

ผลการประเมินคุณภาพความเหมาะสมของวีดิทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวหมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตร โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตสื่อ พบว่า

ความเหมาะสมของภาพโดยรวม อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.81 ความเหมาะสมของเสียงโดยรวม อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.77 ความเหมาะสมของตัวอักษรและกราฟิก อยู่ในระดับดี ค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.55 ความเหมาะสมของการติดต่อลำดับภาพ อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.22 ความเหมาะสมของเวลา ค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.00 อยู่ในระดับดี ความเหมาะสมของบรรจุภัณฑ์ ค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.40 อยู่ในระดับดี ความเหมาะสมของการนำไปใช้ อยู่ระดับดี ค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.67

ปัญหาและอุปสรรค

จากการผลิตสื่อวีดิทัศน์สารคดีการท่องเที่ยวหมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตรได้พบปัญหาและอุปสรรคต่างคือ

1. หมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตร อยู่จังหวัดเชียงรายการเดินทางเก็บข้อมูลทำได้ลำบาก และใช้งบประมาณสูง
2. เครื่องตัดต่อที่ใช้ไม่ใช่เครื่องคอมพิวเตอร์กราฟิกดังนั้นคุณภาพของไฟล์ที่แปลงออกมาจึงไม่ชัดเท่าที่ควร
3. การนัดสัมภาษณ์บุคคล นัดแล้วแต่เมื่อไปถึงบุคคลนั้นไม่ว่างให้สัมภาษณ์ ทำให้ไม่ได้ข้อมูลและเสียเวลา
4. ห้องบันทึกเสียงไม่สามารถใช้ได้ การอัดเสียงจึงอัดตรงจากเครื่องคอมพิวเตอร์ เสียงที่ได้จึงไม่ดีเท่าที่ควร
5. วีดิทัศน์ตัดต่อเสร็จแล้วเมื่อให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินต้องกลับมาแก้ไขหลายครั้งทำให้ใช้เวลานาน

วิจารณ์ผล

1. ผู้วิจัยไม่สามารถผลิตสื่อวีดิทัศน์ให้สมบูรณ์และชัดเจนตามบทวีดิทัศน์ที่เขียนเอาไว้ อีกทั้งการประเมินคุณภาพ ผู้ผลิตไม่ได้ทำการประเมินครบถ้วน โดยขาดการประเมินด้านเนื้อหา อีกทั้งการประเมินด้านคุณภาพมีผู้เชี่ยวชาญน้อยเกินไปเพียง 3 คน ทำให้การประเมินคุณภาพของสื่อมีน้ำหนักในความน่าเชื่อถือน้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ผู้วิจัยไม่ได้นำวีดิทัศน์ที่ผลิตไปทดสอบความพึงพอใจกับนักท่องเที่ยงทำให้การประเมินสื่อไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ และไม่รอบด้าน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาการผลิตวีดิทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวหมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตร ในครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะเพื่อที่จะเป็นประโยชน์ในการผลิตวีดิทัศน์ที่ดีต่อไป ดังนี้

1. ในการผลิตวีดิทัศน์สิ่งที่สำคัญ คือ บทวีดิทัศน์ที่สมบูรณ์และมีเนื้อหาครบถ้วน ซึ่งการจะได้บทวีดิทัศน์ที่นั้นผู้เขียนบทจำเป็นต้องทำความเข้าใจกับเนื้อหาให้ละเอียดถี่ถ้วนที่สุด และทำการตรวจเอกสารให้ดี เมื่อมีบทที่สมบูรณ์ การดำเนินงานขั้นต่อไปก็จะง่ายขึ้นทั้งการถ่ายทำและการตัดต่อ

2. ควรทำการติดต่อแหล่งข้อมูลที่จะไปทำการถ่ายทำให้ดีกว่าวันเวลาที่จะไปนั้น มีกิจกรรมที่น่าสนใจ เพื่อป้องกันการเสียเวลา และเพื่อความสะดวกในเรื่องของกำหนดเวลา และความพร้อมของแหล่งข้อมูล

3. การเตรียมตัวในด้านอุปกรณ์การถ่ายทำมีความสำคัญยิ่ง ควรมีการตรวจสอบอุปกรณ์ทุกครั้งก่อนการถ่ายทำ เพื่อป้องกันการชำรุดของอุปกรณ์เมื่อไปถึงที่ถ่ายทำ ทำให้ไม่สามารถถ่ายทำได้ เพราะความบกพร่องของอุปกรณ์สามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา

4. ควรมีความชำนาญในการผลิตวีดิทัศน์ ทั้งในเรื่องการถ่ายทำ การตัดต่อลำดับภาพ การใช้เทคนิคต่างๆ ในการผลิตวีดิทัศน์ เพื่อที่จะได้วีดิทัศน์ที่ดีมีคุณภาพ และเสร็จได้ทันตามระยะเวลาที่กำหนด

5. เตรียมทีมงานให้พร้อมควรมีผู้ช่วยในขั้นตอนการถ่ายทำ

6. ต้องเพิ่มจำนวนและความเป็นตัวแทนที่แท้จริงของผู้เชี่ยวชาญในการประเมินคุณภาพของสื่อให้ครอบคลุมทุกด้าน

บรรณานุกรม

- ชิน คัล้ายปาน. 2528. **เทคนิคการผลิตรายการโทรทัศน์**. กรุงเทพมหานคร : คณะอนุกรรมการ
กลุ่ม ใสตทัศนศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. 2526. **การบริหารสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- ณรงค์ สมพงษ์. 2530. **สื่อเพื่องานส่งเสริมเผยแพร่**. กรุงเทพมหานคร : ฝ่ายสื่อการศึกษา
สำนักงาน ส่งเสริมและฝึกอบรม. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ไพโรจน์ ตีรณนากุล และนิพนธ์ สุภศรี. 2528. **เทคนิคการผลิตรายการวิดีโอเทปเพื่อ
การศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ยงยุทธ์ รักษาศรี. 2532. **การผลิตรายการโทรทัศน์**. กรุงเทพมหานคร : อรุณการพิมพ์.
- ร่วมศักดิ์ แก้วปลั่ง และอนันต์ธนา อังกินันท์. 2531. **วิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที่ 5).
กรุงเทพมหานคร : อรุณการพิมพ์.
- วรรณา เจียมทะวงษ์. 2536. **ทักษะพื้นฐานของการผลิตสื่อการสอน**. (พิมพ์ครั้งที่ 2).
กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- วสันต์ อดิศักดิ์. 2533. **เทคโนโลยีผลิตสื่อการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อักษรบัณฑิต.
- วารินทร์ รัชมีพรหม. 2531. **สื่อการสอนเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและการสอนร่วมสมัย**.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- วิรุฬห์ สีสลาพฤทธิ์. 2529. **เทคโนโลยีทางการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนา
พานิช.
- วีรัช ลภรัตนกุล. 2546. **การประชาสัมพันธ์**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ศุสิทธิ์ วิโรจน์สกุล. 2531. **การติดต่อเทปโทรทัศน์**. กรุงเทพมหานคร : คณะวารสารศาสตร์และ
สื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. 2537. **การโฆษณาและการส่งเสริมการตลาด**. กรุงเทพมหานคร :
บริษัทเอส เอ็ม เซอร์คิสเพรส จำกัด.
- สุชาติ พรหมปัญญา. 2544. "หลักการพื้นฐานการติดต่อและลำดับภาพ". *Digital & Multimedia
Magazine*. (ตุลาคม-พฤศจิกายน 2544).
- , 2546. "ประเภทการลำดับภาพในการดำเนินเรื่อง". *Digital & Multimedia
Magazine*. (พฤษภาคม-มิถุนายน 2546).

สุรัชย์ สิกขาบัณฑิต. 2527. การผลิตวัสดุและเทคโนโลยีการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 2).

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

-----, 2528. วิทยุและโทรทัศน์การศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

สุทัศน์ บุรีภักดี. 2528. ถ่ายภาพและภาพยนตร์. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ครุสภาลาดพร้าว.

เสรี วงษ์มณฑา. 2542. การประสัมพันธ์ : ทฤษฎีและปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ธีระฟิล์ม และไซเท็กซ์.

อนันต์ธนา อังกินันท์ และเกื้อกุล ภูมรัตน์. 2532. สื่อการมวลชนและการประชาสัมพันธ์เพื่อการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

หมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตร. 2551. ชาวกระเหรี่ยง. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก <http://www.maeyaomail.com>

Linkert, R. 1961. New patterns of Management. San Francisco: Jossey – Bass. New York.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทวิดีโอทัศน์

รูปแบบรายการ : ภาพประกอบการบรรยาย

เรื่อง : วิดีทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์ การท่องเที่ยวหมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตร
จังหวัดเชียงราย

ความยาว : 10 นาที

วัตถุประสงค์ : 1. เพื่อศึกษากระบวนการผลิตวิดีโอทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์ การท่องเที่ยว
หมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตร จังหวัดเชียงราย
2. เพื่อผลิตสื่อวิดีโอทัศน์การประชาสัมพันธ์ให้กับหมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตร

ผู้เขียนบท : ชัยรัตน์ บุญศรี

ลำดับ	ภาพ	ขนาด ภาพ	บทบรรยาย	เวลา นาที
1	วิดีโอทัศน์เพื่อการ ประชาสัมพันธ์	กราฟิก	เพลงบรรเลง	0.50
2	ป้ายหมู่บ้าน	LS	มีผู้เฒ่าทะเลคนหนึ่ง บอกกับเราว่ามีทะเลสีเขียว	0.05
3	รูปข้างในหมู่บ้าน นักท่องเที่ยวชี้ ข้าง	LS	ซ่อนอยู่หลังทะเลสีฟ้า เฉพาะคนรู้เวลาจะเห็นหาด ทรายขาวพาดอยู่กลางทะเล ปรัชญานี้ เหมือนจะบอกเราว่า ในธรรมชาติที่	0.60
4	ภาพพระอาทิตย์ ท่องทะเล	LS	เราเห็นยังมีอีกธรรมชาติ ซ่อนเร้นอยู่ในความงดงามมีอีก ความงดงามซ่อนอยู่ช่วงเวลาเท่านั้นที่จะเผย ให้เราเห็น ความงามนั้นได้ ในรายการ รู้จักธรรมชาติ ก็เปรียบเสมือนคู่มือที่	0.14
5	ภาพท่องเที่ยวทะเล และพระอาทิตย์	LS	ค้นคว้า และ ค้นหามุมมอง ของธรรมชาติซ่อนเร้นอยู่ โดยพาท่านผู้ชมไปสัมผัส กับ แหล่งท่องเที่ยวอันงดงาม ในเมืองไทย	0.16

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลำดับ	ภาพ	ขนาด ภาพ	บทบรรยาย	เวลา นาที
6	ภาพแม่น้ำกก และมี นักท่องเที่ยวนั่ง เรือ	LS	ที่สำคัญต้องไปให้ลูกที่ เวลา และฤดูกาล และถูกมุมมอง เท่านั้น จึงจะเห็นความงดงามที่ซ่อนเร้นอยู่นั้น ได้ สารคดีนี้ได้ถ่ายทอดความงดงามของธรรมชาติ ทั้ง วัฒนธรรม และ แหล่งท่องเที่ยวผจญภัย ตลอด ไปจนถึง ความงดงามของวิถีชีวิตที่มีความน่าสนใจอยู่	0.72
7	แม่น้ำกก นักท่องเที่ยว ชาวต่างชาติ	MS	รายการ รู้รักธรรมชาติ ในเทปนี้ผู้ที่รักการท่องเที่ยว และชอบเรียนรู้ ไม่ควรพลาด กับธรรมชาติที่น่าชม ทาง รายการขอนำท่านผู้ชมมาที่หมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตร จังหวัดเชียงราย	0.13
8		LS	เดิมทีแล้วนี้เป็นหมู่บ้านของชนเผ่ากะเหรี่ยง ที่อพยพ มาจากภาคเหนือของประเทศไทย มีชื่อเรียกอยู่ว่า หมู่บ้านอาอู แล้วต่อมาได้เปลี่ยน	0.29
9	ภาพกราฟิก	กราฟิก	ชื่อมาเป็นหมู่บ้านแม่กกเหนือ ในหมู่บ้านนี้เอง ที่มี วิวทัศน์ที่สวยงามแล้วในหมู่บ้านยังมีแม่น้ำกกไหลผ่าน จากความงดงามและอุดมสมบูรณ์ ที่ธรรมชาติได้สร้าง ขึ้นให้ ในหมู่บ้านจึงมีพี่น้องชาวเขามาอาศัยอยู่ใน หมู่บ้าน	0.61
10	ภาพกราฟิก	MS	หลากหลายชนเผ่า อาทิ เช่น กระเหรี่ยงโปว กระเหรี่ยง สะกอ	0.13
11	ภาพกราฟิก	กราฟิก	มั่ง อ่าซ่า ลาหู่ ลีซอ ลว๊ะ ไทยลื้อ แล้วยังมีคนเมือง พื้นราบที่ขึ้นมาอาศัยอยู่ที่หมู่บ้านนี้ ทุกคนในหมู่บ้าน ต่างชอบใจในความงดงามในหมู่บ้านของตน ครั้งจึงได้ เชื่อว่าหมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตรจนถึงปัจจุบันนี้	0.22

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดับ	ภาพ	ขนาด ภาพ	บทบรรยาย	เวลา นาที
12	วิว แม่น้ำ และ ต้นไม้ในหมู่บ้าน	LS MS	จากความงดงามของแม่น้ำ กก และ ความงดงามของ ภูเขาแล้ว ในหมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตร ยังมี นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาชมความงาม	0.50
13	นักท่องเที่ยวนั่ง ช้าง	กราฟิก	ของธรรมชาติที่นี้ยังมีกิจกรรมอีกอย่าง คือการนั่งช้าง ทัวร์	0.18
14	ภาพกราฟิก	กราฟิก	บทสัมภาษณ์ (ผู้จัดการทัวร์ช้าง) มีหลายอย่าง เช่น การนั่งช้างรอบหมู่บ้าน ไปดูของ กิจกรรมในบ้านเขาทำเสื้อ และกระเป๋าออกมาขาย การ ให้บริการการนั่งช้างคิดอย่างไร ค่าบริการนี้มีอยู่ ตั้งแต่ 200 บาท หรือ ตั้งแต่ครึ่งชั่วโมง ขึ้นไป เส้นทางเดินนี้รอบหมู่บ้านแล้วเดินลงน้ำ มากกว่า นี้ก็มีชั่วโมงหรือทั้งวัน หรือ ค่าบริการ 2,500 บาท เดินทางไป น้ำตกห้วยแม่ช้าย แล้วเกิดขึ้นไปบ้านยะฟู แล้วก็เดินทางกลับมาที่หมู่บ้านนี้ เส้นทางจากหมู่ บ้านกระเหรี่ยงไปยังหมู่บ้านยะฟูไปก็ กิโล จากนี้ไปก็ ประมาณ 6 กิโล	0.82
15	รูปช้างและ นักท่องเที่ยวให้อาหารช้าง	MCU MS	นอกจากนักท่องเที่ยวจะได้นั่งช้างทัวร์ รอบหมู่บ้าน แล้วในหมู่บ้านยังมีสินค้าของพี่น้องชาวไทยภูเขาเผ่า ต่างๆ ที่นำมาวางขายเพื่อบริการนักท่องเที่ยวให้ซื้อหา เป็นของฝากคิดไม่คิดมือกลับไป	0.24
16	ภาพนิ่ง นักท่องเที่ยว	LS	นักท่องเที่ยวนอกจากได้สัมผัส ความงดงามของ ธรรมชาติแล้ว ชาวบ้านที่นี้ ยังต้อนรับนักท่องเที่ยวอย่าง เป็นมิตรด้วยรอยยิ้มที่เต็มไปด้วยความปราบ ปลื้ม ยินดี ถ้าท่านผู้ชมที่สนใจจะเดินทางมาท่องเที่ยว ณ ที่หมู่บ้าน กระเหรี่ยง	0.14

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดับ	ภาพ	ขนาด ภาพ	บทบรรยาย	เวลา นาที
17	ช้างกำลังเดิน ออกจากท่าเทียบ ช้าง	LS MS	รวมมิตรแห่งนี้ท่านผู้ชมสามารถติดต่อผ่านทางรายการ หรือที่อยู่ที่ขึ้นบนจอนี้	0.62
18	ช้างกำลังเดิน ออกจากท่าเทียบ ช้าง นักท่องเที่ยว นั่งช้าง	LS CU	สำหรับวันนี้ทางรายการเราต้องขอตัวลาท่านผู้ชมไป ก่อน ไว้พบกันใหม่ในโอกาสหน้า สำหรับวันนี้สวัสดี ครับ	0.22
19	โลโก้สถาบัน	กราฟิก	เพลงบรรเลง	0.82

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ข.

- ภาพปกวีดิทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวหมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตร
- ภาพแผ่นวีดิทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวหมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตร

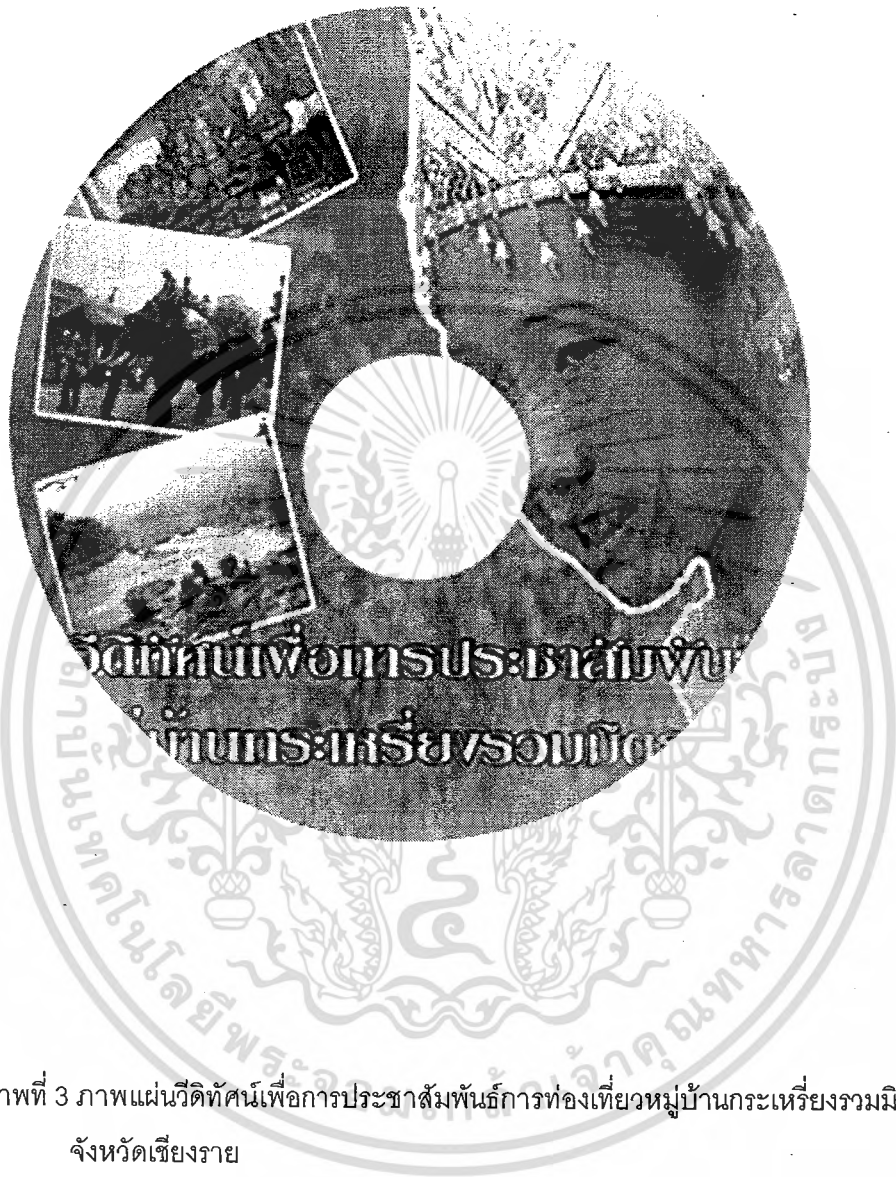

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2 ภาพปกวีดิทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์การมองเที่ยวหมู่บ้านกระเทียมรวมมิตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3 ภาพแผ่นวีดิทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวหมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตร
จังหวัดเชียงราย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญการผลิตสื่อ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตสื่อทั้งหมด 3 คน

1. ผศ.ดร.สมศักดิ์ คุณาสวรรค์เวช วุฒิการศึกษาปริญญาเอก อาชีพรับราชการ
ตำแหน่งอาจารย์
2. ผศ. สุขุมภรณ์ ชันธิศรี วุฒิการศึกษาปริญญาโท อาชีพรับราชการ ตำแหน่ง อาจารย์
3. นายเลิศฤทธิ์ ทรัพย์เฉลิม วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี อาชีพนักศึกษา ปริญญาโท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินคุณภาพของวีดิทัศน์ผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตสื่อ

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษากระบวนการผลิตวีดิทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวหมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตร จังหวัดเชียงราย

เพื่อผลิตสื่อวีดิทัศน์การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวหมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตร จังหวัดเชียงราย

กลุ่มเป้าหมาย

นักท่องเที่ยวชาวไทย และชาวต่างชาติที่หมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตร จังหวัดเชียงราย

ความยาวของสื่อ 10 นาที

คำชี้แจง หลังจากการรับชมวีดิทัศน์แล้วให้ท่านทำการประเมิน วีดิทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวหมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตร แล้วทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่องว่างระดับความเหมาะสม โดยกำหนดระดับความเหมาะสมดังนี้

5	หมายถึง	ดีมาก
4	หมายถึง	ดี
3	หมายถึง	ปานกลาง
2	หมายถึง	น้อย
1	หมายถึง	น้อยที่สุด

ชื่อ.....นามสกุล.....อายุ.....ปี

เพศ ชาย หญิง

วุฒิการศึกษา.....

อาชีพ.....ตำแหน่ง.....

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
ความเหมาะสมของภาพ					
1. ความชัดของภาพ					
2. สีสีนของภาพ					
ความเหมาะสมของเสียง					
1. ความชัดของเสียงบรรยาย					
2. จังหวะในการบรรยาย					
3. การบรรยายถูกต้องตามภาษาและอักษร					
4. ความเหมาะสมของคนตรีประกอบ					
5. ความชัดของคนตรี					
ความเหมาะสมของเสียงบรรยายกับคนตรี					
ความเหมาะสมของกราฟิก					
1. ขนาดของตัวอักษร					
2. สีของตัวอักษร					
3. รูปแบบของตัวอักษร					
4. กราฟิกของไตเติ้ลและเครดิต					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
ความเหมาะสมของการติดต่อลำดับภาพ					
1. ความต่อเนื่องของการลำดับภาพ					
2. เทคนิคการติดต่อภาพ					
3. ความสอดคล้องของภาพกับคำบรรยาย					
ความเหมาะสมของเวลา					
1. เวลาในการนำเสนอโดยรวม					
ความเหมาะสมของบรรจุภัณฑ์					
1. ความเหมาะสมของภาพบรรจุภัณฑ์					
2. ความเหมาะสมของสีบรรจุภัณฑ์					
3. ความเหมาะสมของตัวอักษร					
ความเหมาะสมของการนำไปใช้					
1. ความน่าสนใจของวีดิทัศน์					
2. ความเหมาะสมของการนำไปเผยแพร่					
ความเหมาะสมโดยรวมของวีดิทัศน์					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่สละเวลาในการกรอกแบบประเมิน
นายชัยรัตน์ บุญศรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินคุณภาพของวีดิทัศน์ผู้เชี่ยวชาญ

ด้านการผลิตสื่อ

โครงการผลิตสื่อวีดิทัศน์รูปแบบสารคดี เรื่อง ความมั่นคง: แล้วยังมีอะไรอีก... ๒๐๒๓

วัตถุประสงค์

1. เพื่อผลิตรายการสารคดี เรื่อง ความมั่นคง: แล้วยังมีอะไรอีก... ๒๐๒๓

2. เพื่อประเมินความพึงพอใจในการรับชมสื่อวีดิทัศน์ของคณะนักท่องเที่ยวยุโรปและ

ชาวต่างชาติที่หมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตร จังหวัดเชียงราย และผู้สนใจ

กลุ่มเป้าหมาย

คณะนักท่องเที่ยวยุโรป และ ชาวต่างชาติที่หมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตร

ความยาวของสื่อ 12 นาที

คำชี้แจง หลังจากการรับชมวีดิทัศน์แล้ว ให้ท่านทำการประเมินวีดิทัศน์รูปแบบสารคดี

เรื่อง แล้วทำเครื่องหมาย (X) ลงในระดับความ

เหมาะสมโดยกำหนดระดับความเหมาะสมดังนี้

5 หมายถึง ดีมาก

4 หมายถึง ดี

3 หมายถึง ปานกลาง

2 หมายถึง พอใช้

1 หมายถึง ปรับปรุง

ชื่อ ศิริพร นามสกุล พรหมเลิศ อายุ 26 ปี

เพศ ชาย หญิง

วุฒิการศึกษา มัธยมศึกษา

อาชีพ หมัดกัญ ไร่ ตำแหน่ง

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
ความเหมาะสมของภาพ					
1. ความคมชัดของภาพ			✓		
2. สีสีนของภาพ		✓			
X ความเหมาะสมของเสียง		✓			
1. ความชัดของเสียงบรรยาย			✓		
2. จังหวะในการบรรยาย			✓		
3. การบรรยายถูกต้องตามภาษาและอักษร		✓			
4. ความเหมาะสมของคนตรีประกอบ		✓			
5. ความชัดเจนของของเสียงคนตรี		✓			
6. ความเหมาะสมของเสียงบรรยายกับคนตรี		✓			
ความเหมาะสมของตัวอักษรและกราฟิก					
1. ขนาดของตัวอักษร		✓			
2. สีของตัวอักษร			✓		
3. รูปแบบของตัวอักษร			✓		
4. กราฟิกของไตเติ้ลและเครดิต		✓			

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
ความเหมาะสมของการตัดต่อลำดับภาพ					
1.ความต่อเนื่องของการลำดับภาพ			✓		
2.เทคนิคการตัดต่อภาพ			✓		
3.ความสอดคล้องของภาพกับคำบรรยาย		✓			
ความเหมาะสมของเวลา					
1.เวลาในการนำเสนอโดยรวม		✓			
ความเหมาะสมของบรรจุภัณฑ์					
1.ความเหมาะสมของภาพบรรจุภัณฑ์		✓			
2.ความเหมาะสมของสีบรรจุภัณฑ์		✓			
3.ความเหมาะสมของตัวอักษร			✓		
ความเหมาะสมของการนำไปใช้					
1.ความน่าสนใจของวิดีโอทัศน์		✓			
2.ความเหมาะสมของการนำไปใช้เผยแพร่		✓			
ความเหมาะสมของวิดีโอทัศน์โดยรวม		✓			

ข้อเสนอแนะ

1. เนื้อหาภาพ VTR น่าจะน่าสนใจและเป็นภาพที่
 สัมพันธ์กับเนื้อหาที่มีมาประกอบกันได้ดี ข้อควรระวัง
 เนื้อหาที่นำเสนอควรมีความน่าสนใจและดึงดูด
 เนื้อหาที่นำเสนอควรมีความน่าสนใจและดึงดูด

ขอขอบคุณที่สละเวลาในการกรอกแบบสอบถาม

นายชัยรัตน์ บุญศรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินคุณภาพของวิดิทัศน์ผู้เชี่ยวชาญ

ด้านการผลิตสื่อ

โครงการผลิตสื่อวิดิทัศน์รูปแบบสารคดี เรื่อง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อผลิตรายการสารคดี เรื่อง

2. เพื่อประเมินความพึงพอใจในการรับชมสื่อวิดิทัศน์ของคณะนักท่องเที่ยวยุวชนชาวไทยและชาวต่างชาติที่หมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตร จังหวัดเชียงราย และผู้สนใจ
กลุ่มเป้าหมาย

คณะนักท่องเที่ยวยุวชนชาวไทย และ ชาวต่างชาติที่หมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตร
ความยาวของสื่อ 12 นาที

คำชี้แจง หลังจากการรับชมวิดิทัศน์แล้ว ให้ท่านทำการประเมินวิดิทัศน์รูปแบบสารคดี
เรื่อง แล้วทำเครื่องหมาย (X) ลงในระดับความ
เหมาะสม โดยกำหนดระดับความเหมาะสมดังนี้

5 หมายถึง ดีมาก

4 หมายถึง ดี

3 หมายถึง ปานกลาง

2 หมายถึง พอใช้

1 หมายถึง ปรับปรุง

ชื่อ..... นามสกุล..... อายุ.....ปี

เพศ ชาย หญิง

วุฒิการศึกษา.....

อาชีพ..... ตำแหน่ง.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
ความเหมาะสมของภาพ		/			
1. ความคมชัดของภาพ		/			
2. สีสิ้นของภาพ					
ความเหมาะสมของเสียง					
1. ความชัดของเสียงบรรยาย		/			
2. จังหวะในการบรรยาย			/		
3. การบรรยายถูกต้องตามภาษาและอักษร			/		
4. ความเหมาะสมของดนตรีประกอบ		/			
5. ความชัดเจนของเสียงดนตรี			/		
6. ความเหมาะสมของเสียงบรรยายกับดนตรี			/		
ความเหมาะสมของตัวอักษรและกราฟิก					
1. ขนาดของตัวอักษร			/		
2. สีของตัวอักษร		/			
3. รูปแบบของตัวอักษร			/		
4. กราฟิกของไตเติ้ลและเครดิต		/			

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
ความเหมาะสมของการตัดต่อลำดับภาพ					
1.ความต่อเนื่องของการลำดับภาพ			/		
2.เทคนิคการตัดต่อภาพ			/		
3.ความสอดคล้องของภาพกับคำบรรยาย			/		
ความเหมาะสมของเวลา					
1.เวลาในการนำเสนอโดยรวม		/			
ความเหมาะสมของบรรจุภัณฑ์					
1.ความเหมาะสมของภาพบรรจุภัณฑ์			/		
2.ความเหมาะสมของสีบรรจุภัณฑ์			/		
3.ความเหมาะสมของตัวอักษร			/		
ความเหมาะสมของการนำไปใช้					
1.ความน่าสนใจของวิดีโอ			/		
2.ความเหมาะสมของการนำไปใช้เผยแพร่			/		
ความเหมาะสมของวิดีโอทั้งหมด			/		

ข้อเสนอแนะ

- ทบทวนเนื้อหาวิดีโอ
- ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล
- ทบทวนเรื่องลิขสิทธิ์

ขอขอบคุณที่สละเวลาในการกรอกแบบสอบถาม

นายชัยรัตน์ บุญศรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินคุณภาพของวิทยุทัศน์ผู้เชี่ยวชาญ

ด้านการผลิตสื่อ

โครงการผลิตสื่อวิทยุทัศน์รูปแบบสารคดี เรื่อง หมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตร จ. เชียงราย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อผลิตรายการสารคดี เรื่อง วิถีชีวิตชนบทที่ หมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตร จ. เชียงราย

2. เพื่อประเมินความพึงพอใจในการรับชมสื่อวิทยุทัศน์ของคณาจารย์คณากรรณกัณฑ์ท่งท่ียวชววไทยและชววต่งชววติที่หมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตร จังหวัคเชียงรยว และผู้สนใจ

กลุ่มเป้าหมาย

คณากรรณกัณฑ์ท่งท่ียวชววไทย และ ชววต่งชววติที่หมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตร

ควมยวของสื่อ 12 นาทิ

คำชี้แจง หลังจกการรับชมวิทยุทัศน์แล้ว ให้ท่านทำกรประเมินวิทยุทัศน์รูปแบบสารคดี

เรื่อง แล้วทำเครื่องหมาย (X) ลงในระดบัควม

เหมาะสมโดยกำหนดระดบัควมเหมาะสมดั่งนี้

- 5 หมายถึง ดีมาก
- 4 หมายถึง ดี
- 3 หมายถึง ปานกลาง
- 2 หมายถึง พอใช้
- 1 หมายถึง ปรับปรุง

ชื่อ สิริมาวรรณ นามสกุล จิ๋วศรี อายุ 51 ปี

เพศ ชาย หญิง

วุฒิการศึกษา ปริญญาโท

อาชีพ วิศวกร ตำแหน่ง วิศวกรสมทบ

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
ความเหมาะสมของภาพ					
1. ความคมชัดของภาพ			✓		
2. สีสีนของภาพ	✓				
ความเหมาะสมของเสียง					
1. ความชัดของเสียงบรรยาย		✓			
2. จังหวะในการบรรยาย		✓			
3. การบรรยายถูกต้องตามภาษาและอักษร		✓			
4. ความเหมาะสมของคนตรีประกอบ		✓			
5. ความชัดเจนของของเสียงคนตรี		✓			
6. ความเหมาะสมของเสียงบรรยายกับคนตรี		✓			
ความเหมาะสมของตัวอักษรและกราฟิก					
1. ขนาดของตัวอักษร		✓			
2. สีของตัวอักษร			✓		
3. รูปแบบของตัวอักษร			✓		
4. กราฟิกของไตเติ้ลและเกรดิต		✓			

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
ความเหมาะสมของการตัดต่อลำดับภาพ					
1.ความต่อเนื่องของการลำดับภาพ			✓		
2.เทคนิคการตัดต่อภาพ			✓		
3.ความสอดคล้องของภาพกับคำบรรยาย		✓			
ความเหมาะสมของเวลา					
1.เวลาในการนำเสนอโดยรวม		✓			
ความเหมาะสมของบรรจุภัณฑ์					
1.ความเหมาะสมของภาพบรรจุภัณฑ์		✓			
2.ความเหมาะสมของสีบรรจุภัณฑ์		✓			
3.ความเหมาะสมของตัวอักษร			✓		
ความเหมาะสมของการนำไปใช้					
1.ความน่าสนใจของวิดีโอ		✓			
2.ความเหมาะสมของการนำไปใช้เผยแพร่		✓			
ความเหมาะสมของวิดีโอโดยรวม		✓			

ข้อเสนอแนะ

1. เนื้อหาชัดเจน VTR น่าสนใจแต่สื่อไม่เหมาะสม
สื่อเป็นสื่ออนิเมชันภาพสวย และมีสัทพจนานุกรม
2. สื่อเนื้อหาเหมาะสมดี

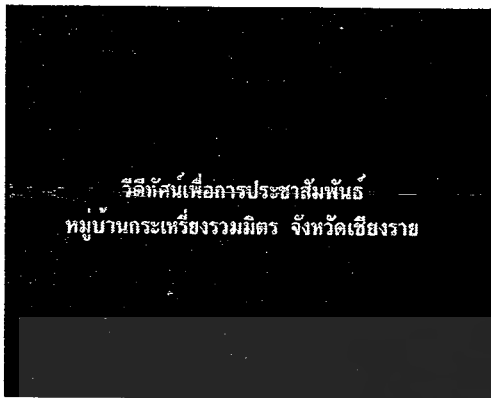
ขอขอบคุณที่สละเวลาในการกรอกแบบสอบถาม

นายชัยรัตน์ บุญครั้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 1

ภาพที่ 2

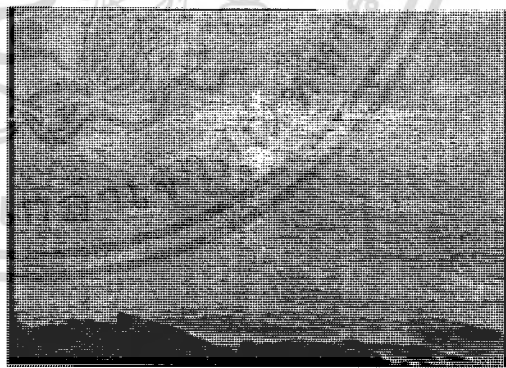
ภาพที่ 3

ภาพที่ 4

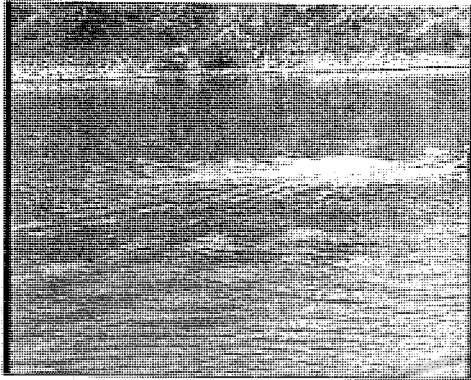
ภาพที่ 5

ภาพที่ 6

ภาพตัวอย่าง ภาพวิถีทัศนเพื่อการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวหมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตร
จังหวัดเชียงราย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 7

ภาพที่ 8

ภาพที่ 9

ภาพที่ 10

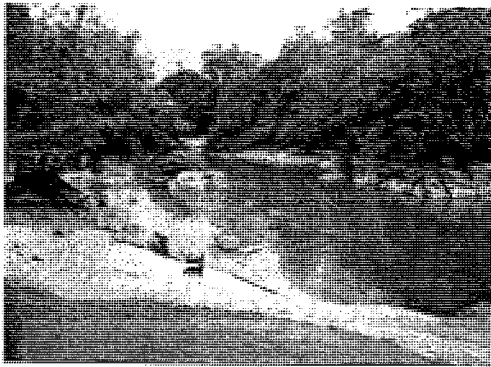
ภาพที่ 11

ภาพที่ 12

ภาพตัวอย่าง ภาพวิถีทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวหมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตร
จังหวัดเชียงราย

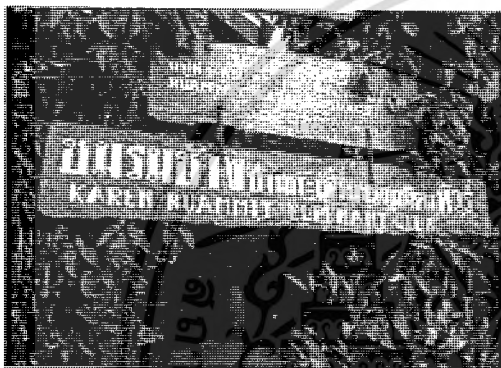
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

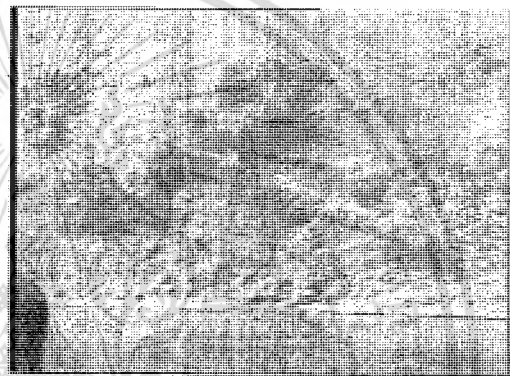
ภาพที่ 13

ภาพที่ 14

ภาพที่ 15

ภาพที่ 16

ภาพที่ 17

ภาพที่ 18

ภาพตัวอย่าง ภาพวิถีทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวหมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตร
จังหวัดเชียงราย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

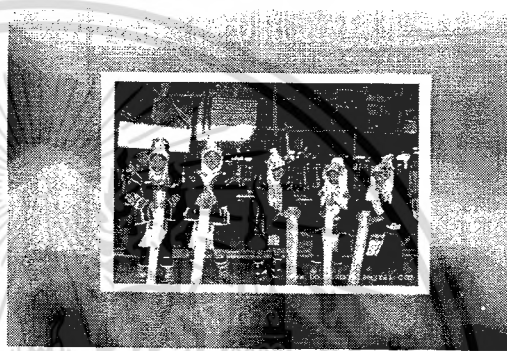
ภาพที่ 19

ภาพที่ 20

ภาพที่ 21

ภาพที่ 22

ภาพที่ 23

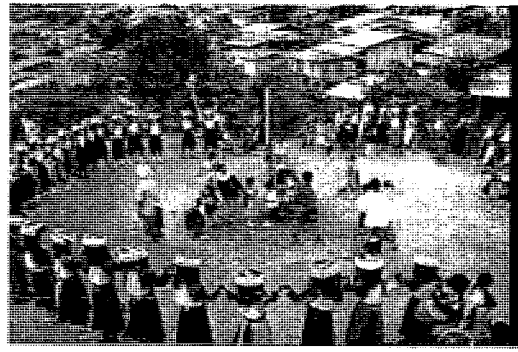
ภาพที่ 24

ภาพที่ตัวอย่าง ภาพวิถีทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวหมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตร
จังหวัดเชียงราย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 25

ภาพที่ 26

ภาพที่ 27

ภาพที่ 28

ภาพที่ 29

ภาพที่ 30

ภาพที่ตัวอย่าง ภาพวิถีทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวหมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตร
จังหวัดเชียงราย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 31

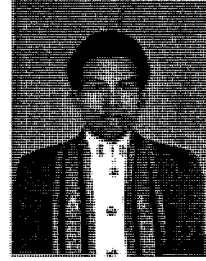
ภาพที่ 32

ภาพที่ 33

ภาพที่ตัวอย่าง ภาพวิดิทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวหมู่บ้านกระเหรี่ยงรวมมิตร
จังหวัดเชียงราย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – นามสกุล นายชัยรัตน์ บุญครอง
วันเดือนปีเกิด 18 ตุลาคม 2528
สถานที่เกิด 676 หมู่ 13 ตำบลน้ำอ้อม อำเภอกันทรลักษณ์ จังหวัดศรีสะเกษ
ประวัติการศึกษา ประถมศึกษา - มัธยมศึกษาตอนต้น
โรงเรียนกันทรลักษณ์วิทยา
พ.ศ. 2540 – 2542
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช)
โรงเรียนอาชีพเกษตรสงเคราะห์สระบุรี
พ.ศ. 2542 – 2545
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส)
สถาบันเทคโนโลยีเทคโนโลยีราชมงคลวิทยุบุรีวิทยาเขตปทุมธานี
คณะเทคโนโลยีการเกษตร สาขาพืชศาสตร์
พ.ศ. 2546 – 2547
ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (นิเทศศาสตร์เกษตร)
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ. 2549 – 2550

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้